

ХРИСТОС И ЊЕГОВ ЗАКОН

април, мај, јун 2014.

Садржај:

1. Закони у Христово време	5
2. Христос и Мојсијев закон	13
3. Христос и верски обичаји	21
4. Христос и Закон у Проповеди на Гори	29
5. Христос и Субота	37
6. Христова смрт и Закон	45
7. Христос, свршетак Закона	53
8. Божји и Христов закон	61
9. Христос, Закон и Јеванђеље	69
10. Христос, Закон и Завети	77
11. Апостоли и Закон	85
12. Христова црква и Закон	93
13. Христово царство и Закон	101

Христос и Његов закон

Аутор: Кит Аугуст Бартон

Број: 2/2014.

Припрема:

Хришћанска адвентистичка црква, Одељење за суботну школу

www.subotnaskola.org

Одговара:

Игор Боснић, Београд, Радослава Грујића 4

Превод: Драгана Тодоран

Лектура: Томислав Стефановић

Издаје:

ТИП Препород, Београд

За издавача:

Драган Пејовски,

11000 Београд, Радослава Грујића 4

Табеле заласка Сунца припрема: мр Радомир Грујић

Штампа: Euro Dream, Нова Пазова, 2014.

Тираж: 4000

© [2013] Генерална конференција Хришћанске адвентистичке цркве*. Сва права придржана. Ниједно лице или установа не може да мења, преправља, прилагођава, преводи, репродукује или објављује ниједан део библијске поуке без претходног писменог одобрења Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве*. Одељенске службе Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве* су овлашћене да се побрину за превод библијске поуке, у складу са посебним смерницама. Ауторска права таквих превода и њихово објављивање и даље су у надлежности Генералне конференције. Изрази »Хришћанска адвентистичка«, »Адвентистичка« и лого са пламеном су регистроване ознаке Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве* и не могу се користити без претходног одобрења Генералне конференције.

УВОД ЗАКОН И ЉУБАВ

»Од самог почетка великог сукоба на Небу, сотона је желео да сруши Божји закон.« (Елен Вајт, Велика борба, стр. 582. оригинал)

Зашто? Зато што Закон, као темељ Божје владавине, изражава моралну целовитост свемира. Срушити Божји закон значило би срушити морални поредак свега створеног.

Размислите о томе. Да Бог не постоји, нити икакав облик живота, свемир би био аморалан. Не неморалан, као онај који гази морал, већ аморалан, као онај који не зна за морал, јер ништа у свемиру – као што су безживотни метеори који пролазе космосом – не би могло да искаже моралне особине.

Међутим, Бог постоји, и људи постоје, а ми смо створени као морална бића обдарена способношћу да дајемо и примамо љубав. Да би та љубав постојала, слобода, морална слобода, такође, мора да постоји, зато што је љубав морални појам који не може да постоји у аморалном универзуму (састављеном само од стена и хладног простора).

Моралност означава способност избора између исправног и погрешног, доброг и злог – и једини начин на који је свемир могао да постане моралан, да има могућност да бира добро или зло, исправно или погрешно, јесте да има Закон који одређује шта је добро, а шта зло.

Наравно, такав Закон постоји.

»Шта ћемо, дакле, рећи? Је ли Закон гријех? Боже сачувај! Него ја гријеха не познах осим кроз Закон; јер не знадох за жељу да Закон не каза: Не зажели.« (Римљанима 7,7)

Да ли је грех имати необично уређену косу? Зашто није? Зато што Божји закон не забрањује такву косу? Да забрањује, као што Закон забрањује грешне жеље, онда би било грех имати необично уређену косу.

Међутим, то није грех ако га Божји закон не одреди као таквог.

Моралност без Закона је немогућа, као и мисао без ума. Наш универзум је моралан зато што је Бог створио бића са слободном вољом која могу да прихвате или не прихвате Његов закон. Да не постоји Закон који каже: Не пожели, не би постојао ни грех пожуде; ако не постоји Закон који забрањује необично уређену косу, онда није грех имати такву косу.

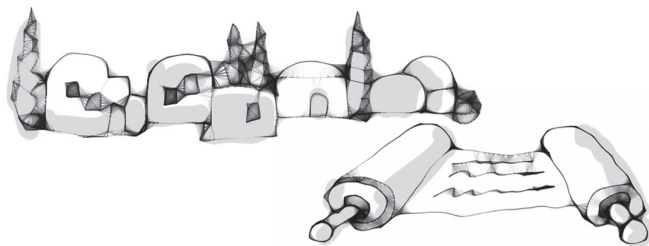
Бог је створио људе као бића која могу да воле. Љубав, међутим, не може да постоји без слободе, моралне слободе. Морална слобода не може да постоји без Закона, моралног Закона. Љубав почива на слободи, а слобода почива на Закону. Зато, срж Божје владавине, темељ те владавине – владавине љубави – мора да буде Његов закон. Елен Вајт је забележила да је сотонина жеља »да сруши Божји закон«. Напад на Закон није само напад на Христов карактер, већ и на морални поредак свега створеног.

Зато је тема поуке у овом тромесечју: Христос и Његов закон. Проучаваћемо Закон, нарочито питање зашто постоји тако много хришћана, који не схватају однос између Закона и благодати, упало у замку одбацивања трајне важности и непроменљивости Десет заповести, и тако несвесно допринело покушају да се »сруши« Божји Закон.

Библија је јасна: »Јер је ово љубав Божија да заповијести Његове држимо.« (1. Јованова 5,3) Повезаност наше љубави према Богу и држања Његових заповести снажнија је него што мислимо. Ми можемо да волимо Бога зато што живимо у свемиру у коме постоји љубав, а љубав постоји зато што у свемиру влада морал. Та моралност је утемељена, за нас створена бића, на Божјем моралном Закону – који ћемо проучавати у наредним седмицама.

Кити Ауџи Баршон је професор теологије на Универзитету Оуквуд, где такође ради и као координатор Центра за адвентистичко – муслиманске односе. Њејова докторска дисертација дава се улоом Божјеј закона у Павловој посланици упућеној Римљанима.

ЗАКОНИ У ХРИСТОВО ВРЕМЕ

Текстови за проучавање у току седмице: Лука 2,1-5; Јеврејима 10,28; 5. Мојсијева 17,2-6; 3. Мојсијева 1,1-9; Лука 14,1-6; Јаков 2,8-12.

Текст за памћење: »Јер кад незнабошци немајући Закона сами од себе чине што је по Закону, они Закона не имајући сами су себи Закон.« (Римљанима 2,14)

У већини друштава различити закони су истовремено на снази. Постоје општи закони којима сви подлежу, и локални закони који у једној заједници важе, а у другој не.

У новозаветно време уобичајена реч »закон« (номос у грчком језику, лекс у латинском, торах у јеврејском) могла је да се односи на било који од многобројних закона. Често је садржина разговора била једини показатељ о коме је закону заправо реч. Зато, док будемо овог тромесечја проучавали поуку, морамо увек имати на уму тренутну садржину да бисмо најбоље разумели о коме закону се ради.

Овонедељна поука бави се различитим законима који су деловали у заједници Христовог времена и у раздобљу Ране цркве. Проучаваћемо различите законе, оне који чине темељ проучавања Закона који ће бити у средишту поуке за ово тромесечје – Божјег моралног Закона, Десет заповести.

РИМСКИ ЗАКОН

Прочитајте текст у Јеванђељу по Луки 2,1-5. Које поуке можемо извући из односа који су ова два верна Божја следбеника имала према друштвеним приликама у свом времену?

Римљани су, још од времена ране републике, били свесни колико су писани закони важни за управљање једним друштвом. У ствари, систем уставног закона који су Римљани успоставили постао је темељ законског система који влада у многим савременим демократским друштвима.

У већини случајева, Рим је дозвољавао вазалним краљевима да задрже своје обичаје, али се од потчињених очекивало да поштују законе које су доносили држава и Сенат. Очигледно је да се то односило на Јосифа и Марију.

Римски закон бавио се друштвеним уређењем. Као такав, није се бавио само питањем власти, већ и доношењем закона који су се односили на правила понашања грађана. Поред одређивања поступака, који су одређивали избор људи за јавне функције, римски закон се, такође, бавио прељубом и односом господар/роб. Многи друштвени кодекси слични су онима које проналазимо у Старом завету и другим друштвима.

Да бисмо разумели културу у којој су настале књиге Новог завета, морамо узети у обзир чињеницу да је Римско царство створило политичку позадину у свету у коме су живели и деловали Исус и Рана црква. Многи догађаји из Новог завета, од Исусове смрти до Павловог хапшења, постају јаснији, када разумемо прилике које су постојале у ондашњем времену. Наравно, нема потребе да будемо добри познаваоци римске историје да бисмо схватили оно што је потребно за спасење. Међутим, познавање историје заиста може бити од велике помоћи.

Упркос очигледном Божјем вођству и провиђењу у њиховом животу, када је Маријина трудноћа у питању, ово двоје људи поштовали су овоземаљски закон, који је захтевао од њих да напусте свој дом, иако је Марија била у поодмаклој трудноћи. Зар није било боље да су остали у кући, узимајући у обзир те посебне околности? Шта нам њихови поступци говоре о томе како ми треба да се односимо према грађанским законима? (Размислите колико је њима било лако да у том тренутку оправдају непоштовање закона.)

МОЈСИЈЕВ ЗАКОН: ГРАЂАНСКИ ЗАКОН

Иако су Јевреји у Исусово време били под римском влашћу, задржали су власт над питањима која су била карактеристична за њихове обичаје и религију (Дела 18,15). Законско тело одговорно за примењивање јеврејског закона звало се Синедрион. Понекад се називало Сабор или Скупштина (Јован 11,47; Дела 5,27). Синедрион се састојао од 71 особе изабране између свештеника, старешина и рабина, а њиме је председавао првосвештеник. Имао је улогу врховног суда који се бавио јеврејским обичајима, традицијом и законима.

Јеврејски грађански закон био је изграђен на прописима записаним у Мојсијевим књигама. Будући да је Мојсије био аутор првих пет библијских књига, ти закони се називају Мојсијевим законима. Када је Бог дао Законе Мојсију, на уму је имао стварање државе чији ће Он бити вођа, и чији ће народ ставити на снагу Његове законске одредбе. Јевреји су у Исусово време били потчињени римском закону. Међутим, римска власт им је дозволила да користе Мојсијев закон за решавање питања која се односе на њихове обичаје. У том случају рад Синедриона био је нарочито важан.

Нови завет пружа неколико примера како је Мојсијев закон био примењиван, или се на њега упућивало, у грађанским питањима: од Јевреја се и даље очекивало да плаћају порез за Храм у износу од пола сикла (Матеј 17,24-27; 2. Мојсијева 30,13); питање развода решавано је према одредбама које је Мојсије дао (Матеј 19,7; 5. Мојсијева 24,1-4); народ се и даље држао закона по коме је удовица требало да се уда за мужевљевог брата (Матеј 22,24; 5. Мојсијева 25,5); дечасти су и даље били обрезивани осмог дана (Јован 7,23; 3. Мојсијева 12,3); прељубочинци су бивали кажњавани каменовањем (Јован 8,5; 5. Мојсијева 22,23.24).

Прочитајте текстове из Јеванђеља по Матеју 26,59-61 и Јеврејима 10,28. и 5. Мојсијевој 17,2-6. Које важно начело се јавља у овим стиховима? Шта оно говори о библијском схватању правде и праведности?

Прочитајте неке од грађанских закона из првих књига Библије. Неки закони нам делују необично, зар не? (Види: 5. Мојсијеву 21) Ако узмемо у обзир ко је Аутор ових закона, колико у свему морамо да имамо поверења у Бога, нарочито у оним појединостима које у потпуности не разумемо?

МОЈСИЈЕВ ЗАКОН: ЦЕРЕМОНИЈАЛНИ ЗАКОН

Прочитајте следеће стихове у 3. Мојсијевој 1,1-9; 2,14-16; 5,11-13. На шта се односе ови закони? Каква је била њихова сврха? Којим су важним истинама требало да поуче народ?

У старом Израиљу је поред грађанских закона постојао је и такозвани »Церемонијални закон«. Овај Закон био је усмерен Светињи и њеној служби, и имао је за циљ да децу Израиљевоу поучи плану спасења и да им укаже на Месијин долазак. У текстовима за данашње проучавање два пута је споменуто да ће тим службама бити учињено »очишћење од греха«. На посебан начин, ти Закони били су »умањена пророчанства« о Христу и Његовом делу искупљења народа од греха.

»Христос је дао и Церемонијални закон. Чак и после престанка његовог важења, Павле га износи Јеврејима, објављујући његово право место и вредност, показујући његову улогу у плану откупљења и његов однос према Христовом делу. Велики апостол проглашава тај Закон славним, достојним његовог божанског Зачетника. Свечане службе у Светилишту симболично су представљале велике истине које ће постепено откривати многи нараштаји... И тако се из столећа у столеће таме и отпада жива вера одржавала у људским срцима све док није куцнуо час да се појави обећани Месија.« (Елен Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 367. оригинал)

Иако је Исус успоставио церемонијални систем, он је требало да делује само као слика, симбол будуће стварности – Исусовог доласка, Његове смрти и првосвештеничке службе. Када је Исус завршио своје дело на Земљи, тај стари систем – заједно са жртвама, обредима и празницима – више није био потребан (види: Јеврејима 9,9-12). Иако ми данас више не држимо Церемонијални закон, његовим проучавањем можемо да добијемо бољи увид у план спасења.

Жртвовање животиња било је у средишту службе у Светилишту, и указивало је на Исусову смрт. Размислите шта значи да спасење може да се оствари једино Његовом смрћу коју је поднео ради нас. Шта нам то говори о цени греха?

РАБИНСКИ ЗАКОН

Поред Мојсијевог закона, Јевреји су у Исусово време били упознати и са рабинским законима. Рабини су били учена група фарисеја, која је преузела одговорност на себе да Мојсијев закон учини поштованим у народу. Рабини су избројали 613 законских прописа у пет Мојсијевих књига (укључујући и 39 који се односе на Суботу), и њих су користили као основу за своје законе. Они су допунили те писане законе усменим законом који се састојао од тумачења водећих рабина.

Усмени закон познат је као халаках, што значи »ходати«. Рабини су сматрали да ако се народ буде држао њихових бројних халакот (множина речи халаках), онда ће ходити у складу са 613 главних закона. Иако су се прво јавили у усменом облику, рабински халакот су сакупљени и забележени и тако остали сачувани у писаном облику. Нека тумачења из Исусовог времена сачувана су у коментарима познатим као Мидраш, док су остали забележени у збирци закона под називом Мишна. Многи верни Јевреји у прошлости, чак и данас, теже да се стриктно држе тих закона.

Прочитајте текстове из Јеванђеља по Луки 14,1-6. и Јеванђеља по Јовану у 9. поглављу. Будући да је Исус био оптужен да својим чудесним исцељивањима крши Суботу, где у Старом завету можете да пронађете да је грех исцелити некога у суботни дан? Како нам одговор на то питање помаже да разумемо са каквим је проблемима Исус требало да се избори? Што је још важније, какве поуке можемо да извучемо из ових догађаја, које нам могу помоћи да будемо сигурни да не правимо сличне грешке трудећи се да верно ходамо правим путем?

Иако је са наше тачке гледишта, данас лако да будемо подсмешљиви према многим од ових усмених закона, нарочито када су употребљени против Христа, грешка се, ипак, налази у ставу вођа, а не у самим Законима. Иако су их се држали на веома легалистички начин, халакат је требало да буду духовног карактера, да унесу духовни чинилац у овоземаљске послове и дају им верско значење.

Како можемо да научимо да чак и овоземаљским задацима дамо верско значење?

МОРАЛНИ ЗАКОН

Римски, Мојсијев и рабински закон имали су снажан утицај на живот Јевреја, који су у првом веку живели у Палестини. Многи који су били исте вере, живели су изван Палестине и изван граница Римске империје. У том случају многи од тих закона нису имали велику улогу у њиховом животу.

Међутим, свако ко се изјашњавао као следбеник израиљског Бога држао се Десет заповести.

»Десет заповести пружиле су Израиљцима морални оквир да би се одржали. Метафора коју Библија користи да изрази овај однос је завет. Будући да ова метафора потиче из области међународног права, погрешно је схватање да су Заповести биле само скуп обавеза које су Израиљци имали према Богу... Послушност Израиљца Заповестима није била толико ствар потчињавања божанској вољи колико је била одговор на љубав.« (Lesli Houp, Ten Commandments, Eerdmans Dictionary of the Bible, стр. 1285)

Десет заповести надмашују било који систем закона познатог Јеврејима из првог века. Чак и фарисеји, који су веома добро познавали 613 Мојсијевих закона, препознали су важност Десет заповести. Део збирке закона Мишна, који се зове Тамид, садржи рабинску заповест да свакога дана треба изговорити Десет заповести. Постојало је веровање да су се сви остали закони садржали у Десет заповести. Јеврејски филозоф Филон, Исусов савременик, написао је књигу о томе да Десет заповести заузимају најзначајније место међу свим библијским законима.

Прочитајте текстове у Јеванђељу по Матеју 19,16-19; Посланици Римљанима 13,8-10. и Јаковљевој посланици 2,8-12. Шта ови стихови говоре о улози коју су Десет заповести играле у животу Исусових следбеника?

Попут својих сународника Јевреја, надахнути писци Новог завета увидели су коју сврху Десет заповести имају у животу Божјег народа. Иако ће неке поуке у овом тромесечју говорити о Христовом односу према другим законским системима који су постојали у Његово време, биће наглашен Његов однос према закону Десет заповести – који је познат и као »Морални закон«.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Да Адам није прекршио Божји закон, Церемонијални закон никада не би био успостављен. Радосна вест, Јеванђеље, прво је била дата Адаму, када му је речено да ће женино потомство стати змији на главу, била је преношена преко наредних нараштаја до Ноја, Аврама и Мојсија. Христос је Адаму и Еви лично пренео знање о Божјем закону и плану спасења. Они су пажљиво чували важне поуке, и усмено их преносили својој деци, и деци своје деце. Тако је познавање Божјег закона сачувано.« (Елен Вајт, Selected Messages, 1. књига, стр. 230)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Много пре него што је Мојсије записао законе који су требало да воде израиљски народ, Египћани и Вавилонци имали су системе друштвених закона који су, у неким случајевима, према садржају били слични неким Божјим законима. Чак и атеистичка друштва имају законе који штите људе и њихову имовину. Закон се темељи на моралним начелима; односно, закон треба да охрабри људе да се уздрже од зла и чине добра. Одакле друштвима могућност да разликују добро од зла?

2. Како идеја о добру и злу утиче на питање Божјег постојања? Други речима, ако не постоји Бог, одакле потиче идеја о добру и злу?

3. Ми често различито користимо реч »закон«. Говоримо о закону гравитације, закону кретања. Говоримо о међународном закону. Говоримо о закону који је усмерен земљишту. Говоримо о пореском закону. Шта сви ови закони имају заједничко? По чему се разликују? Какве су могуће последице у случају кршења неких од ових закона? Које предности имамо ако поштујемо ове законе? Како нам законски принципи помажу да разумемо сврху Десет заповести у животу верника?

4. У суботношколском разреду осврните се на део поуке из одељка од среде и разговарајте о томе како ми као Црква треба да будемо пажљиви да не бисмо учинили исту грешку коју су неке вође учиниле оптерећујући Закон непотребним правилима. Зашто је много лакше него што мислимо, начинити такву грешку без обзира што су наше намере добре?

МОЈИ ЗАКЉУЧЦИ И ОДЛУКЕ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ХРИСТОС И МОЈСИЈЕВ ЗАКОН

Текстови за проучавање у току седмице: Лука 2,21-24; 2. Мојсијева 13,2.12; Лука 2,41-52; Матеј 17,24-27; Јован 8,1-11; 5. Мојсијева 22,23.24.

Текст за памћење: »Јер да сте вјеровали Мојсију тако бисте вјеровали и Мени; јер он писа за Мене.« (Јован 5,46)

Многи хришћани одрастали су уз приче о Исусовом наводно одбојном односу према јеврејској религији, што је погрешно мишљење које је само помогло у потхрањивању антисемитизма који се развијао током векова. Исус је говорио против злоупотребе религије, то је истина, али не и против саме религије. Он је био њен Оснивач.

Извештаји из Јеванђеља о Његовом животу и служби показују да је Исус био верни Јеврејин, у потпуности посвећен јеврејској култури од тренутка рођења до последњег дана овоземаљског живота.

Исус се као сваки лојални Јеврејин у првом веку, покораво Мојсијевом закону. Одрастао у дому верне јеврејске породице, Он је у потпуности ценио Своје богато земаљско наслеђе, које је било укорено у божанско провиђење. Он је знао да је Бог лично надахнуо Мојсија да запише те законе, са намером да створи заједницу која ће одсјајивати Његовом вољом и служити као видело народима. Он се верно држао слова закона. Од обрезања, посете Храму у време празника до Његовог става према плаћању пореза, Исус је остао веран систему за који је знао да ће у одређеном тренутку бити остварен Његовом смрћу и службом на Небу.

Ове седмице проучаваћемо неколико закона које је Исус поштовао.

ОБРЕЗАЊЕ И ПОСВЕЋЕЊЕ (ЛУКА 2,21-24)

Бог је успоставио завет са Аврамом, обећањем да ће Аврам постати отац многим народима (1. Мојсијева 17,4). Нешто пре настанка овог завета, деведесетдеветогодишњи Аврам добио је сина Исмаила, али још није доживео рођење обећаног сина, Исака. Добио је налог да се обреже заједно са свим мушким члановима свог домаћинства, и да се свако мушко дете рођено у том домаћинству, од тада, па надаље обреже осмог дана (1.Мојсијева 17,9-12). Тај знак био је толико важан да је обрезанје обављано и када је осми дан био у Суботу (3.Мојсијева 12,3; Јован 7,22).

Ова истина помаже нам да боље схватимо најраније дане Исусовог живота. Јеванђеља показују да су Јосиф и Марија били изабрани да буду Исусови земаљски родитељи због своје побожности. Јосиф је описан као »побожан« (Матеј 1,19), а за Марију је речено да је »нашла милост у Бога«. (Лука 1,30) Када је Исус био стар осам дана, Његови родитељи извршили су обред обрезанја, у коме је током прошлих времена учествовало небројено мноштво јеврејских дечака.

Замислите безгрешног Божјег Сина, сада у људском облику, како се приклања обреду који је Он лично установио пре много векова!

Прочитајте текст у Јеванђељу по Луки 2,21-24. у светлости текста из 2. Мојсијеве 13,2.12. и 3.Мојсијеве 12,1-8. Како још ови текстови говоре о Јосифу и Марији? Које поуке можемо извући из њиховог примера, и применити у нашем подручју рада и времену у коме живимо?

Библија јасно каже да је Марија била девица, када је изабрана да постане Исусова мајка (Лука 1,27). Исус је био прво дете које је она родила. Према тексту из 2. Мојсијеве 13. поглавља, свако прворођенче у израиљском народу (било да је животиња или дете) требало је да буде посвећено Господу. Закон је такође одређивао, како је записано у 3. Мојсијевој 12,2-5, да после рођења мушког детета, жена буде церемонијално нечиста четрдесет дана (осамдесет у случају рођења женског детета). На крају овог раздобља, од ње је захтевано да се покаже свештенику и принесе жртву. Као побожни Јевреји, Марија и Јосиф, пажљиво су испунили обавезе по Мојсијевом закону и постарали се да Божји Син носи заветна обележја.

ЈЕВРЕЈСКИ ПРАЗНИЦИ

»А потом бјеше празник јеврејски, и изиђе Исус у Јерусалим.« (Јован 5,1)

Први велики празник у јеврејској календарској години јесте седмодневни празник бесквасних хлебова, који почиње Пасхом. Празник се слави као сећање на ослобађање Израиљца из Египатског ропства, када је анђеосмрти заобишао домове оних који су своје довратнике намазали крвљу. У Јеванђељима је три пута забележено да је Исус славио Пасху (Лука 2,41-43; Јован 2,13-23; Матеј 26,17-20).

Педесет дана после Пасхе следио је празник Шаваут (Shavuot), често називан грчким именом Pentecost. Иако у Светом писму не налазимо објашњење зашто се славила Педесетница, рабини су веровали да је она дата у знак сећања на давање Закона Мојсију. У Јеванђељима нема извештаја да је Исус славио Педесетницу. Међутим, пре Свог вазнесења наложио је Својим ученицима да чекају у Јерусалиму на крштење Светим Духом (Дела 1,4.5). То се догодило управо на дан Педесетнице (Дела 2,1-4).

Последњи празници у јеврејском календару били су Празник сеница и Дан очишћења (Јом Кипур). Дан очишћења означавао је дан у коме је грех народа био очишћен и када су постали једно са Богом. Празник сеница подсећао их је на раздобље у коме је израиљски народ морао да живи под шаторима у пустињи.

Поред празника који су били успостављени преко Мојсијевих закона, Јевреји славе још два празника који их подсећају на Божје деловање у прошлости. Први је Пурим, који означава ослобађање јеврејског народа од уништења, када је царица Јестира посредовала код персијског цара. Други је Ханука, познат и као празник посвећења (Јован 10,22), који слави обновљење Храма у Јерусалиму и победу Макабејаца над Грцима 164. године пре нове ере.

Обележавање библијских празника давно је престало, бар од стране хришћана, јер су се сви испунили у Христу. Међутим, проучавањем празника и значења која имају можемо много да научимо, зато што нам сви пружају поуке о Божјој спасоносној милости и избавитељској сили.

Иако више не славимо празнике, шта можемо да учинимо да не заборавимо шта Бог чини за нас и шта очекује од нас?

У Новом завету нема много извештаја о Исусовом детињству. Један извештај који говори о томе записан је у Лукином јеванђељу 2,41-52. То је извештај који говори о Исусу и Његовим родитељима, који су посетили Јерусалим у време празника Пасхе. Прочитајте поново тај текст и одговорите на следећа питања:

Како овај извештај осликава јеврејски карактер Јеванђеља и колико је религија била у средишту у свему што се догађало?

Зашто је значајно што овај извештај приказује догађај који се одиграо за време Педесетнице?

Колико дана Исусови родитељи нису могли да Га пронађу? На шта вас то подсећа?

Иако је Исус био послушно дете, одговор који је упутио Својим родитељима лично је скоро на прекор. Који важан детаљ садржи Његов одговор? Шта нам то говори о највећим вредностима у животу?

Прочитајте текст у Јеванђељу по Луки 2,51. Шта значи да је Исус био »послушан« родитељима? Како нам овај стих помаже да још боље разумемо колико се Бог понизио да би нама омогућио спасење? Како нас овај стих учи о потреби за потчињавањем у право време и на правом месту?

ПОРЕЗИ (МАТЕЈ 17,24-27)

Као што смо запазили у прошлој поуци, Мојсијев закон имао је и грађанске и церемонијалне елементе. Церемонијални вид означава да се Храм налазио у средишту верског живота јеврејског народа. У ствари, до првог века, Храм је вероватно био једина преостала грађевина која је Јеврејима пружала осећање националног идентитета.

Храм у Јерусалиму био је реновиран у време Исусове службе. Ирод Велики започео је величанствени пројекат око 20. године пре нове ере, који није био у потпуности завршен све до 66. године. Увидевши колико су озбиљно многи Јевреји приступали својој вери, Римљани су им дозволили да скупљају сопствени порез за трошкове одржавања Храма. Сваки мушкарац преко двадесет година старости требало је да плаћа порез у вредности пола сикла без обзира на економски статус (2. Мојсијева 30,13; 38,26).

Прочитајте текст у Јеванђељу по Матеју 17,24-27. Шта је Исус мислио када је рекао: »Али да их не саблазнимо?« Које је истакнуто овде, које треба да применимо у свом животу?

Изгледа да су скупљачи пореза за Храм путовали целом провинцијом да се увере да сваки мушкарац испуњава своју законску обавезу. Петров одговор скупљачима пореза ствара утисак да је Исус редовно плаћао порез (Матеј 17,24,25). Међутим, Исус као да доводи у питање позив да Он као Син Божји плаћа порез за одржавање дома Свог Оца.

»Да је Исус платио порез без противљења, Он би у ствари подржао оправданост захтева и тако се одрекао своје божанске природе. Али док је сматрао за добро да испуни захтев, порекао је тврдњу на којој је он био заснован. У начину како је обезбедио плаћање пореза пружио је доказ о свом божанском карактеру. Јасно је показао да је Он једно са Богом и због тога није под порезом као обичан поданик у царству.« (Елен Вајт, Чезња векова, стр. 434. оригинал)

Исус је, ипак, одлучио да се покори власти. Упутио је Петра да пронађе новац за порез у устима прве рибе коју улови. Статир пронађен у устима рибе био је довољан за плаћање и Исусове и Петрове пореске обавезе.

Исус је платио порез за Храм, иако је знао да ће величанствена грађевина ускоро бити уништена (Матеј 24,1.2). Шта нам то говори о обавези да будемо верни у давању десетака и дарова, без обзира на тешкоће и проблеме који постоје?

НАМЕТАЊЕ ЗАКОНА (МАТЕЈ 5,17-20)

Исус је, као што смо видели, био лојални грађанин, који је испуњавао своје обавезе као Јеврејин, чак и када Му је живот био у опасности (види: Јован 7,1.25.26; 10,31). У ствари, Исус јасно наглашава да Његова намера није да поквари »Закон или Пророке«. (Матеј 5,17-20)

Како, онда, треба да разумемо текстове из Јеванђеља по Јовану 8,1-11. и Матеју 19,1-9. у светлу текстова из 5.Мојсијеве 22,23.24. и 24,1-4? Како ово можемо разумети?

Неки фарисеји стално су покушавали да представе Исуса као кршитеља Закона (види: Јован 8,6). Када су пред Њега довели жену ухваћену у прељуби, поставили су следеће питање: »Мојсије нам у Закону заповједи да такове камењем убијамо; а Ти шта велиш?« (стих 5) Занимљиво је да Исус не одговара непосредно на њихово питање. У ствари, Он потврђује Мојсијев закон Својим одговором: »Који је међу вама без гријеха нека најприје баци камен на њу.« (Јован 8,7) Он не каже да она не треба да буде каменована; Он једноставно наводи присутне да увиде лично кршење Закона. Чак је и женино ослобађање било у складу са Мојсијевим Законом, јер није било никог ко би је оптужио. Било је потребно најмање два сведока да би правда била извршена (5. Мојсијева 17,6).

У догађају који се бави разводом и поновним браком, изгледа као да се Исус супротставља Мојсијевом закону, јер наглашава да у почетку није постојао план који би допуштао развод брака (Матеј 19,4-6). Када су фарисеји указали на Мојсијеву заповест записану у 5. Мојсијевој 24,1-4. Исус им је дао објашњење. Мојсије нигде не налаже развод брака. Међутим, због људске тврдокорности, Мојсије је одобрио развод (Матеј 19,8). Овде видимо да чак и када је Исус упућивао критике на рачун Мојсијевог закона, Он га није стављао у страну. Исус је држећи се Мојсијевог закона био верни Јеврејин у сваком смислу.

Како можемо да направимо равнотежу између правде и милости у односу на оне који као и ми греше?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Прочитајте следећа поглавља у Књизи Елен Вајт Чежња векова: »На празник сеница«, стр. 447-454; »Међу замкама«, стр.455-462. оригинал.

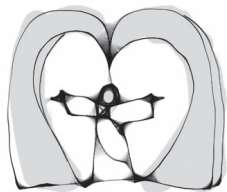
»Три пута годишње захтевано је од Јевреја да се из верских разлога окупе у Јерусалиму. Сакривен у стубу од облака Израилев невидљиви Вођа дао је упутства о овим скуповима. За време ропства Јевреја, она се нису могла поштовати, али када се народ вратио у своју земљу, светковање ових обичаја – спомена још једном је почело. Према Божјој замисли ове годишњице требало је да подсети народ на Њега.« (Елен Вајт, Чежња векова, стр. 447. оригинал)

»За Исусове родитеље било је природно да Исуса сматрају својим дететом. Он је свакодневно био са њима и Његов живот умногоме је био сличан животу остале деце па им је било тешко да схвате да је Он Божји Син. Били су у опасности да не цене благослов који им је дат у присутности Искупитеља света. Бол изазван њиховим одвајањем од Њега и благи укор који су садржале Његове речи, били су одређени да у њихову душу утисну светост онога што им је поверено.« (Елен Вајт, Чежња векова, стр. 81. оригинал)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Размислите о невероватној истини да се Исус, када је узео људску природу, поставио испод Закона који је сам успоставио. Шта то говори о Божјем карактеру?
2. Ставите себе на Јосифово и Маријино место. Дали је необично што нису све што се односило на Исуса у потпуности разумели? Зар не постоје многе појединости у вези са Њим, које ни ми не разумемо? Како можемо да будемо послушни и имамо поверења у Бога упркос чињеници да много тога не разумемо?
3. Шта бисте рекли хришћанину који тврди да треба да светкујемо празнике? (Можете поставити следеће питање: »Како намераваш да их светкујеш, будући да су сви празници усмерени на Храм, који је одавно уништен, и на проливање крви, које се више не врши?«)

ХРИСТОС И ВЕРСКИ ОБИЧАЈИ

3. Библијска доктрина

Од 12. до 18. априла

Су

Прочитати
целу
поуку

Текстови за проучавање у току седмице: Матеј 23,1-7; Матеј 15,1-6; Исаија 29,13; Матеј 5,17-20; Римљанима 10,3.

Текст за памћење: »Ови људи приближавају се к Мени устима својим, и уснама поштују Ме; а срце њихово далеко стоји од Мене. Но залуду Ме поштују учећи наукама и заповијестима људским.« (Матеј 15,8.9)

Џон Весли, оснивач Методистичке цркве, сматрао је да четири чиниоца утичу на теологију: вера, разум, Свето писмо и традиција. Међутим, он их није сматрао равноправним. Потврдио је да Библија представља основу, али је, такође, указао да вера појединца, способност расуђивања и верска традиција утичу на тумачење Библије. Да је Весли данас жив, био би запрепашћен сазнањем да многи савремени теолози Веслијеве традиције (и других традиција, такође) сада више вреднују разум, традицију или лично мишљење него јасна библијска учења.

Поука за ову недељу бави се верским обичајима на којима су книжевници и фарисеји темељили многа своја учења. Рабини који су првобитно записивали ове обичаје веома су поштовали Свето писмо и нису намеравали да те обичаје уздигну до Божје речи. Међутим, неки од њихових ревних ученика помешали су тај рад са вешћу и на тај начин усредсређеност са Божјих писаних откривења померили према људској традицији.

Иако се чинило да су књижевници и фарисеји две различите групе које су се међусобно измешале, књижевници су вероватно били подгрупа фарисеја (види: Дела 23,9). Фарисеји су постали бројнији у време Грчког царства. Верује се да су остатак побожне јеврејске секте, познате под називом Хасидим, који су учествовали у Макабејској побуни против Грка.

Назив фарисеји изведен је из јеврејске речи *paras* што значи »раздвојити«. У време када су многи Јевреји били под снажним утицајем незнабожачких култура, фарисеји су сматрали својом дужношћу да сваки Јеврејин буде поучен Закону. Да би остварили тај задатак, успоставили су службу рабина, што у дословном преводу значи »велики« или »мој учитељ«.

Следећим речима: »На Мојсијеву столицу сједоше књижевници и фарисеји«(Матеј 23,2,3), Исус је потврдио да заузимају положај учитеља у народу. Бар су на себе преузели одговорност да народ поучавају путем Закона.

Прочитајте текст из Јеванђеља по Матеју 23,1-7. На основу ових стихова, који је велики проблем Исус имао са књижевницима и фарисејима?

У већини текстова у Јеванђељима постоји негативан став према књижевницима и фарисејима. Узимајући у обзир умешаност великог броја између њих (али не свих) у Исусову смрт и прогонство Његових следбеника, такав одбојан став према њима је оправдан. Чинило се као да су припадници ових група стално вребали иза углова и сакривали се иза дрвећа, чекајући да неко направи грешку да би одмах могли да употребе Закон против њега. Та слика о фарисејима тако је честа у Светом писму да се та реч користи као синоним за легалисту. Када пажљивије размотримо овај текст, увидећемо да Исус није имао велики проблем са фарисејима зато што су желели да други држе Мојсијев закон, већ зато што га они нису држали. Били су лицемери – говорили су једно, а чинили друго, па чак и онда када су се залагали за исправну ствар, чинили су то из погрешних побуда.

Прочитајте поново шта је Исус рекао књижевницима и фарисејима. Како можемо бити сигурни да и сами нисмо заузели сличан став?

Иако су књижевници и фарисеји »седели у Мојсијевој столици«, ауторитет за верско поучавање тражили су изван Старог завета. Закон који су фарисеји користили састојао се од тумачења Библије водећих рабина. Ова тумачења нису требало да замене Свето писмо, већ да га употпуне. У почетку су се преносила усменим путем, касније су тек књижевници почели да их састављају у књиге.

Прво званично издање рабинског закона појавило се тек крајем другог века, када је рабин Јехуда Наси (принц Јуда) саставио збирку Мишна. Закони забележени у Мишни обухватају рабинска тумачења у раздобљу од четири века. Многи рабини који су дали свој допринос живели су у Исусово време, међу којима су најистакнутији Хилел и Шамај. Спомиње се такође и Гамалаило, Хилелов унук и Павлов учитељ.

Прочитајте текст из Јеванђеља по Матеју 15,1-6. Која се противречност овде јавља? Коју грешку Исус жели да исправи?

У првој поуци говорили смо о томе да су се рабински закони звали халаках, што значи »ходати«. Рабини су сматрали да ако неко ходи у складу са нижим законима, онда се подразумева да ће држати главне законе. Међутим, временом мањи закони почели су да преузимају главно место, и тако је постало тешко разликовати традиционалне од библијских закона.

Исус вероватно није имао ништа против да фарисеји имају сопствена правила. Међутим, супротстављао им се када су се та правила уздизала на ниво »доктрине«. Ниједан човек нема власт да ствара верска ограничења и уздиже их до божанских наредаба. То не значи да је верницима забрањено да одређују правила која ће им помоћи у вези са понашањем заједнице. Практична упутства у великој мери могу да помогну у држању закона. Међутим, никада не треба дозволити да упутства заузму место самог закона.

Као адвентистчки хришћани, која правила, традицију и обичаје имамо за које верујемо да нам помажу да живимо верно и послушно Закону? Запишите их и изнесите у суботношколском разреду, разговарајте о њиховој улози у животу своје верске заједнице?

Као што смо видели, неки рабини посвећивали су толико пажње правилима и обичајима уведеним да потпомогну држање Мојсијевог закона, да су престали да праве разлику међу њима. После одређеног времена, речи рабина добиле су канонски статус, и људи су их сматрали обавезујућим као и Свето писмо. Када су рабини првобитно записивали своја тумачења, нису имали намеру да додају нове странице Светом писму. Међутим, њихови посвећени ученици вероватно су сматрали својом дужношћу да ова јединствена тумачења поделе са целим народом.

Прочитајте поново текст у Матејевом Јеванђељу 15,1.2. На коме сти-ху у пет књига Мојсијевих се темељи овај обичај? Види и текст у Јеванђељу по Марку 7,3.4. и Матеју 15,11.

Намучили бисмо се тражећи библијски текст који каже: »Треба прати руке пре јела.« Међутим, ова озбиљна опомена не би изненадила књижевнике и фарисеје, који су се супротставили Исусу, јер им је било јасно да ученици нису прекршили Мојсијев закон, већ »обичаје старих«. Жестина којом су поставили то питање показује да је за фарисеје то био озбиљан верски преступ.

Здравствени радници и родитељи вероватно би навели да су хигијенска начела разлог очигледне опседнутости фарисеја, када је у питању прање руку, које су наметали и другима. Међутим, познаваоци Бибије верују да је у питању била церемонијална нечистота. Фарисеји су очигледно били забринути да ће народ у свом свакодневном послу додирнути нечисте предмете. Самим тим, ако једу неопраним рукама, могу у церемонијаном смислу себе да упрљају узимајући храну.

С обзиром на чињеницу да су оптужили само Исусове ученике, можемо заључити да Исус није прекршио добро познати обичај (Марко 7,3). Ипак, добро је знао да фарисеји преувеличавају важност малих ствари.

Прочитајте текст у Књизи пророка Исаије 29,13. Која важна библијска начела су овде откривена? Зашто је важно да их не заборавимо?

»Замењивање Божјих заповести људским правилима није престало. Чак и међу хришћанима постоје одредбе и обичаји који немају бољу основу него што је предање отаца. Такве одредбе, које почивају само на људском ауторитету, истиснуле су оне које је Бог успоставио. Људи се чврсто држе свога предања, поштују своје обичаје и гаје мржњу према онима који желе да им укажу на њихову грешку...Уместо власти такозваних црквених отаца, Бог нам налаже да прихватимо Реч вечног Оца, Господара Неба и Земље.« (Елен Вајт, Чежња векова, стр. 398. оригинал)

Прочитајте стихове у Јеванђељу по Матеју 15,3-6. али у оквиру 2. Мојсијева 20,12; 5. Мојсијева 5,16; Јеванђеља по Матеју 19,19. и Ефесцима посланице 6,2. Које две озбиљне оптужбе Исус износи против фарисеја?

Када су се фарисеји супротставили Исусу у вези са прањем руку, очекивали су да ће Он непосредно одговорити на њихове оптужбе. Међутим, у свом јединственом стилу, Исус им је одговорио питањем које је продрло у саму срж проблема. Исус је желео да увиде да проблем не лежи у прању руку или давању десетка, већ у уздизању људских мерила у односу на божанска. Фарисеји су могли да дају логичко објашњење за свој став о прању руку. Они су, такође, несумњиво сматрали да је њихово указивање на Бога био израз њихове неупоредиве љубави према Њему.

Иако су фарисеји имали логичне разлоге за своја дела, Бог не очекује од људи да Га воле у складу са сопственим условима. Било је добро што су бринули о послушности и светом живљењу, али та брига никада није могла да засени Божју вољу. Фарисеји су морали да имају на уму да је 613 закона забележених у Мојсијевим књигама било складно, а не противречно. Ниједан закон није потискивао други. Међутим, упорност да се следе »обичаји старих« обеснажила је Божју реч (Матеј 15,6). Нема сумње да су, сматрајући себе заштитницима закона, били запањани, чак ужаснути, тврдњом да га управо они крше, и смањују његов утицај управо оним обичајима за које су мислили да помажу људима да још боље држе закон!

»ВЕЋА ПРАВДА« (МАТЕЈ 5,20)

Прочитајте текст у Јеванђељу по Матеју 5,17-20. У оквиру оведене поуче, како можемо разумети Исусов укор у Матеју 5,20?

Ако се чита изван мисаоне целине, текст у Јеванђељу по Матеју 5,20. може се схватити као позив упућен народу да надмаши фарисеје, односно, да чини што и они, али и више тога.

Међутим, да ли то Исус жели да каже? Одговор је доступан. Јучерашња поука је нагласила да за књижевнике и фарисеје није било необично да уздигну обичајне законе у односу на Божји закон. Исус је морао да им каже да њихова дела заправо смањују утицај јасне Божје речи. У поуци од понедељка, такође, је споменуто да су већина књижевника и фарисеја живели као лицемери, иако су њихова учења била добра.

Када смо упознати са овом позадином приче, није тешко увидети прави смисао Исусове изјаве. И у овом случају могао је да изговори речи опомене: »Ако ко поквари једну од ових најмањих заповијести и научи тако људе, најмањи назваће се у Царству небескоме.« (Матеј 5,19) Фарисеји су били толико усредсређени на људске законе да су прочитали кршили Божји закон. Њихова праведност темељила се на личним напорима, и као таква, била је непотпуна. Пророк Исаија је давно изјавио да је људска правда као нечиста хаљина (Исаија 64,6).

Правда коју Исус заговара је она која се рађа у срцу. У догађају прања руку Исус је указао на грешку фарисеја, наводећи стих из Књиге пророка Исаије 29,13: »Овај народ... уснама својим поштује Ме, а срце им далеко стоји од Мене.« Правда којој Бог тежи је она која задире дубоко у срце човека, и не темељи се само на видљивим делима.

Исус говори о правди која превазилази оно што фарисеји сматрају да поседују. Правда која се рачуна не постиже се обележавањем сваке ставке на листи задатака; она може бити добијена само вером у Исуса Христа и преузимањем Његове правде. То је правда која произлази из потпуног предања и схватања да нам је потребан Исус као Замена и Пример.

Прочитајте текст у Римљанима посланици 10,3. Како нам текст помаже да схватимо шта је заправо права правда?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Прочитајте следећа поглавља у књизи Елен Вајт Чежња векова: »Предања«, стр. 395-398; »Исус кори фарисеје«, стр. 610-620. оригинал. Прочитајте такође 23. поглавље у Јеванђељу по Матеју.

»Нека сви који прихватају људски ауторитет, црквене обичаје или предања отаца, послушају Христову опомену: ‚Залуду ме поштују учећи наукама, заповестима људским.‘« (Елен Вајт, Чежња векова, стр. 398. оригинал)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Којих обичаја се као адвентистички хришћани држимо? Зашто је важно да их препознамо као такве? Зашто су обичаји важни, и коју улогу имају у животу заједнице? Који имају свеопште значење, а који се темеље на локалним и културолошким чиниоцима?

2. »Верници су често дозвољавали непријатељу да ради преко њих баш у тренутку када је требало да се потпуно посвете Богу и напретку Његовог дела. Они су и несвесно далеко скренули с пута правде. Негујући дух критиковања и замерања, дух фарисејске побожности и гордости, они су лишавали себе Духа Божјег и упорно ометали рад Божјих гласника.« (Елен Вајт, Testimonies for the Church, 9. том, стр. 125) Како неко »несвесно« може да скрене с пута правде? Које кораке можемо да предузмемо да бисмо избегли замку самоправедности?

3. Размислите о редоследу активности у току богослужења? Зашто у вашој цркви богослужења имају управо такав редослед? Какво значење има сваки део богослужења (на пример уводна молитва, певање химни, пасторална молитва итд.)? Какве поуке можемо извући из богослужења које нам помажу да откријемо колико су обичаји део и наше вере? Треба да упитамо себе: да ли је нешто лоше ако је само обичај и ништа више.

МОЈИ ЗАКЉУЧЦИ И ОДЛУКЕ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

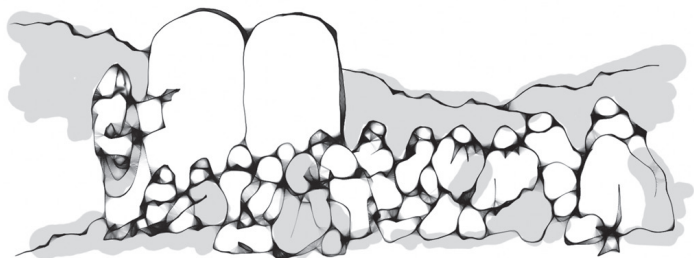
.....

.....

.....

.....

ХРИСТОС И ЗАКОН У ПРОПОВЕДИ НА ГОРИ

Текстови за проучавање у току седмице: Матеј 5,17-20; Лука 16,16; Матеј 5,21-32; Римљанима 7,24; Матеј 5,33-37; 5,38-48.

Текст за памћење: »Не мислите да сам Ја дошао да покварим Закон или Пророке, нијесам дошао да покварим, него да испуним. Јер вам заиста кажем: Докле небо и Земља стоји, неће нестати ни најмањег слова или једне титле из Закона док се све не изврши.« (Матеј 5,17.18)

Када се спомене Проповед на Гори, већина људи одмах помишља на »блаженства«. (Матеј 5,1-12) Међутим, Проповед на Гори заправо обухвата три поглавља која су подељена у четири дела. Блаженства су описана само у првом делу. У другом Исус упоређује хришћане са светлошћу и сољу (Матеј 5,13-16). У трећем делу, Матеј 5,17-48, Исус износи ново и дубље виђење Закона. Затим следи последњи и најдужи део, Матеј 6,1-7,23, у коме Исус даје јасна учења о хришћанском животу и понашању. Говор се завршава причом о мудрим и неразумним градитељима (Матеј 7,24-27), која наглашава важност послушности ономе на шта нас Бог позива.

Ове седмице проучаваћемо трећи део, Матеј 5,17-48. (који теолози називају антитезом, јер је у њему представљен оштар контраст) и видећемо чему нас он учи о Закону.

»НИ НАЈМАЊЕГА СЛОВЦА ИЛИ ЈЕДНЕ ТИТЛЕ...«

Прочитајте поново текст у Јеванђељу по Матеју 5,17-20. Занимљиво је што Исус овде истиче важност Закона у исто време када говори о књижевницима и фарисејима, који, такође, снажно наглашавају Закон. Какву важну поуку даје овај текст о истинској послушности Закону?

Исус започиње изјавом да Он није дошао да укине »Закон или Пророке«. (Матеј 5,17) Иако нигде није јасно речено, многи сматрају да је то био израз који се обично употребљавао за означавање целог Старог завета (види: Матеј 7,12; 11,13; 22,40; Лука 16,16; Дела 13,15; 24,14; Римљанима 3,21). Упркос тврдњи противника, Исус није напао Књигу која открива вољу Његовог Оца. Уместо тога, Његова намера је била да »испуни« Закон и Пророке, а не да их укине.

Реч употребљена за »испуни« (плеро) дословно значи »напунити« или »завршити«. Има и значење »испунити до руба«. Реч испунити можемо разумети на два начина. Један ставља нагласак на Исуса као испуњење Светог писма (на пример: Лука 24,25-27; Јован 5,39). Међутим, кључ за разумевање овог текста лежи у самој мисионској целини, контексту, која показује да Исус није дошао да уништи Свето писмо, већ да открије Његову суштину.

Показавши своју свеобухватну намеру, Исус је померио нагласак са Старог завета уопште, конкретно на Закон. Будући да је знао да ће Га људи једнога дана оптужити да крши Закон, Он упозорава да док год небо и Земља стоје, Закон ће постојати, док се »све не изврши«. (Матеј 5,18) Исус овом изјавом потврђује непрекидно трајање Закона.

У ствари, Закон је толико важан да сви они који крше његове одредбе назваће се »најмањим у Царству«. На тај начин је речено да они неће ући у Царство. Исус одмах указује да се Он не залаже празну праведност књижевника и фарисеја, већ за правду која произлази из срца које воли Бога и жели да твори Његову вољу.

УБИСТВО (МАТЕЈ 5,21-26)

Пошто је јасно изразио свој став да подржава Закон, Исус је указао на правду која превазилази правду књижевника и фарисеја. Своје објашњење наставио је наводећи шесту заповест (2. Мојсијева 20,13) и укратко излажући из Мојсијевог закона која казна следи за њено кршење (2. Мојсијева 21,12; 3. Мојсијева 24,17).

Шеста заповест не укључује све случајеве када једна особа убије другу. У случају убиства из нехата, особа је могла да побегне у град за уточиште и ту се привремено склони (2. Мојсијева 21,13; 4. Мојсијева 35,12). Међутим, када би неко намерно одузео нечији живот пресуда је била брзо донесена. Исус се у свом објашњењу не усредсређује на сам чин, већ на мотив и намере онога који учини такво дело. Може се догодити да неко случајно одузме нечији живот, али особа која смера да одузме живот некоме проводи одређено време у помном размишљању. Грех се догађа чак и пре него што особа изведе то страшно дело. Многе могуће убице биле су заустављене у својој намери само зато што им је недостајала права прилика.

Прочитајте текст из Јеванђеља по Матеју 5,22. Шта Исус изједначава са убиством? Како нам текст у 1. Јовановој 3,15. помаже да то боље разумемо? На шта Исус овде указује, и шта нам то говори о томе на шта се Божји закон све односи?

Иако Библија често говори о сили речи, Исус јој овде одређује високу вредност. Често је једина сврха грубих речи или клетви да пробуди негативна осећања у жртви. Јасно је на шта Исус овде указује. Нису криви само они који почине злочин, већ и они који изговарају грубе речи или који гаје мисли о нечијем убиству. Исус упућује савет онима који гаје такве мисли да се помире са могућим жртвама пре него што приђу олтару (Матеј 5,23-26).

Размислите о значењу Исусових речи у данашњем тексту. Како је ваше искуство по том питању? Шта нам тако висока мерила говоре о потреби да све време будемо заоденути Христовом правдом?

ПРЕЉУБА (МАТЕЈ 5,27-32)

Исусов следећи пример обухвата заповест која се тиче прељубе. Он прво наводи седму заповест: Не чини прељубе. У оквиру Мојсијевог закона, до прељубе је долазило када је особа која је у браку улазила у интимне односе са особом која јој није брачни друг. Закон је био јасан да су обе стране криве за прељубу и да треба да буду осуђене на смрт. Као и у случају шесте заповести, Исус је и овој заповести дао дубље значење.

Прељуба често почиње много пре самог чина прељубе. Исто као што убиство почиње мислима да се неком нанесе зло, прељуба почиње у тренутку када особа осети пожуду према некоме са ким није у браку, било да је та особа у браку или не.

Прочитајте текст у Матејевом јеванђељу 5,29.30. Може ли Исус снажније да опише колико је грех опасан? Затим прочитајте Римљанима 7,24. Које важне истине се налазе у том стиху?

Исус овде, такође, нуди брзи лек за разоткривене грехе. Решење није наставити са грехом, већ доживети обраћење срца. Снажним метафорама, Исус саветује оне који имају проблем да учине оно што је неопходно ако желе да уђу у Царство. То може да подразумева одлазак на посао другим путем или окончавање нежног пријатељства, али вечна добит далеко надмашује тренутне жеље.

Као што смо раније видели, Мојсије је дозволио развод, иако је знао да то није део Божјег првобитног плана. Након обраћања људима у браку који не управљају својим пожудним погледима и позивима да владају својим поривима, Исус подржава доживотну брачну верност.

»Потчињавање воље приказано је вађењем ока или одсецањем руке. Нама се често чини да покоравње воље Богу, значи пристајање да кроз живот прођемо унакажени или осакаћени. Али је боље за тебе, каже Христос, да будеш унакажен, рањен, осакаћен, ако тако можеш да уђеш у живот. У ствари оно што сматраш пропашћу води те највећем благослову.« (Елен Вајт, Мисли са Горе благослова, стр. 61. оригинал)

ОБЕЋАЊА, ОБЕЋАЊА... (МАТЕЈ 5,33-37)

Прва два појма (убиство и прељуба) утемељени су на Декалогу. Појам у вези са разводом и они које следе узети су из других делова Мојсијевог закона, укључујући и оне који говоре о кривом заклињању и давању обећања Господу.

Прочитајте текст из 3. Мојсијеве 19,11-13. Које битне чињенице проналазимо овде? Види: 2. Мојсијева 20,7.

Мојсијев закон, чије делове Исус наводи, записан је у 3. Мојсијевој у коме се осуђују бројна преварна дела. Овде Исус поново указује на намере. Свако ко да обећање, а нема намеру да га испуни, донео је свесну одлуку да учини грех.

Иако се заповест која каже да не треба криво да се кунемо односи на обећање дато другим људима, следећа заповест тиче се обећања датог Богу.

Прочитајте из 5. Мојсијеве 23,21-23. Како су ови стихови повезани са Исусовим речима из Јеванђеља по Матеју 5,33-37? Види: Дела 5,1-11.

За разлику од особе која је крива што се криво куне, када особа даје завет Богу у вези са новчаним даровима, не мора да значи да има превару на уму. Међутим, Исус познаје људску природу и упозорава на давање обећања због којих ће касније зажалити. Хришћанин треба да буде чести-та особа, чије »да« значи »да« и чије »не« значи »не«, а не да даје обећања која не може да испуни.

Да ли сте икада дали обећање (особи или Богу) које сте желели да одржите, али ипак нисте. Како да будемо пажљиви када је овај проблем у питању? Шта је са обећањима која дајете себи, а не испуните их?

ОКО ЗА ОКО, ЗУБ ЗА ЗУБ (МАТЕЈ 5,38-48)

Изгледа као да је заједничка тема у овим текстовима (Матеј 5,38-48) освета. Ова тема односи се на многе заповести у Мојсијевом закону које су изграђене на начелу освете злочина истом мером, идеји израженој латински лекс талионис, што значи »закон одмазде«.

Као што видимо у бројним текстовима (2.Мојсијева 21,22-25; 3. Мојсијева 24,17-21; 5. Мојсијева 19,21), Закон налаже да преступник доживи исто искуство као и жртва. Ако жртва изгуби око, руку, стопало или живот, преступник такође мора. Овај »закон одмазде« био је уобичајен у многим старим цивилизацијама. Зашто и не би, када открива једноставно начело правде?

Важно је да схватимо да је то начело дато да ограничи одмазду, односно, да спречи људе да учине више зла него што је њима учињено и на шта имају право. Такође, овај закон требало је да осигура да правда не буде искривљена.

Зато у Јеванђељу по Матеју 5,38-42. Исус није напао исправност закона који захтева да особа буде кажњена за злочин. Уместо тога, Исус се усредсређује на одговор хришћанина људима који покушавају да га искористе. Уместо да траже прилику да се освете, хришћани треба да се »освете« љубазношћу, нечим што можемо да учинимо само Божјом милошћу која ради кроз нас. Упућујући овај позив, Исус нас води дубљем схватању онога што значи бити Господњи следбеник.

Последњи појам односи се на исказивање љубави према пријатељима и мржње према непријатељима. Заповест о љубави према ближњем налази се у 3. Мојсијевој 19,18. Нема јасног текста који позива на мржњу према непријатељима, упркос тексту у 5. Мојсијевој 23,3-6.

У свету у коме је Исус живео, Јевреји су били под влашћу римске тлачитељске силе и у сопственој земљи представљали су другоразредне грађане. Они су вероватно сматрали да је оправдано што осећају мржњу према својим непријатељима, који су их у то време немилосрдно тлачили. Исус им је указао на бољи начин живота, чак и у не тако савршеним условима.

Прочитајте текст у Јеванђељу по Матеју 5,44-45. Шта нам Исус овде говори? Што је још важније, како ове поуке можете применити у сопственом животу на некога ко вам је учинио нешто нажао?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Прочитајте поглавље »Беседа на Гори«, стр. 298-314. оригинал, у књизи Елен Вајт Чежња векова.

»Исус појединачно узима заповести и објашњава дубину и ширину њихових захтева. Уместо да одбаци и једну јоту од њихове снаге, Он показује колико су далекосежнија њихова начела и открива судбоносну грешку Јевреја у њиховом спољашњем показивању послушности. Он изјављује да се Божји закон престапа рђавом мисли или пожудним погледом. Човек који пристаје на најмању неправду крши Закон и унижава своју моралну природу. Убиство прво живи у мислима. Онај који мржњи даје место у свом срцу, поставља ноге на стазу убице и његови приноси одвратни су Богу.« (Елен Вајт, Чежња векова, стр. 310. оригинал)

У Божјем закону љубав је начело које повезује. У свакој антитези, Исус уздиже начело љубави: љубав спречава особу да гаји мржњу према ближњем; љубав држи брачне другове заједно; љубав пружа изазов хришћанима да увек буду поштени према другима и Богу; љубав омогућава особи да буде љубазна када јој је учињено нешто нажао; љубав даје силу особи да се опходи према непријатељу онако како би она желела да се према њој опходе.

ЗА РАЗГОВОР:

1. У поуци за ову седмицу читали смо следеће Исусове речи: »Чули сте како је казано старима«, а затим: »А Ја вам кажем«, после чега је употребио супротне појмове. Запазите да су неке ствари казане старима били непосредни наводи из Библије или узети из учења Старог завета. Тако да проблем није био у наводима, већ у начину њиховог тумачења. Које поуке овде можемо извући у вези са, ако не нашим учењима, онда начином на који их тумачимо? Како се можемо наћи у опасности да ствари посматрамо површно и превидимо њихово дубље значење?

2. Многи падају у замку да тумаче текстове одвојено од целовитог текста. Један такав текст налази се у Јеванђељу по Матеју 5,48. у коме је речено да будемо савршени као Отац на Небесима. Како тумачење овог текста у његовом најближем окружењу (Матеј 5,43-48) показује важност пажљивог проучавања Библије? Како бисте одговорили особи која тврди да овај текст говори о безгрешности? Чему нас овај текст заиста учи, и како открива шта заправо значи бити Исусов следбеник?

3. Како текстови које смо проучавали, нарочито они о убиству и прељуби, показују колико су у заблуди они који тврде да је Закон укинут на крсту?

ХРИСТОС И СУБОТА

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 2,1-3; Јеврејима 1,1-3; Дела 13,14; Марко 2,23-28; Јован 5,1-9; Исаија 65,17.

Текст за памћење: »И говораше им: Субота је начињена човека ради, а није човек Суботе ради. Дакле је Господар Син Човјечји и од Суботе.« (Марко 2,27.28)

Већина хришћанских верских заједница светкује недељу као дан од »одмора« (иако се већина оних који светкују недељу заправо не одмара недељом). Будући да »светковање« недеље преовладава међу савременим хришћанима, многи верују да је тај дан »хришћанска субота«.

То није увек било тако. Напротив, као наставак израилске вере, хришћанство није одбацило све симболе своје родитељске религије, укључујући светковање седмог дана Суботе. Неко време једина Библија коју су рани хришћани имали био је Стари завет. Онда нас не изненађује што се питање светковања неког другог дана није покретало у хришћанству више од једног века после Христовог вазнесења на Небо. Тек у четвртном веку, Константиновим едиктом, светковање недеље уведено је у владајућу Цркву. Нажалост, чак и после протестантске реформације, скоро читаво хришћанство и даље се држало светковања недеље, насупрот библијском учењу да је прави седми дан Субота.

Овонедељна поука говориће о Христу и Његовом односу према Суботи.

ЈЕВРЕЈСКА СУБОТА? (2. МОЈСИЈЕВА 20,8-11)

Иако многи седми дан сматрају »јеврејском суботом«, Библија открива да је Субота успостављена много векова пре настанка јеврејског народа. Њени корени потичу из времена Стварања.

Текст у Првој књизи Мојсијевој 2,1-3. истиче да је Бог, након што је завршио дела стварања за шест дана, починуо у седми дан и »благослови Бог седми дан, и посвети га«. То јасно показује да је Субота заузимала високо место у Божјем стварању. Поред тога што је Бог благословио, Он је Суботу и посветио. Другим речима, Бог је Своје одређене особине дао том споменику времена.

Упоредите две заповести о Суботи у 2. Мојсијевој 20,8-11. и 5. Мојсијевој 5,12-15. На који начин се ови стихови односе на теорију да је Субота дата само Јеврејима?

Најупадљивија разлика између ове две заповести је основно начело за светковање Суботе. Стихови у 2. Мојсијевој непосредно се односе на 1. Мојсијеву 2,3. јер наглашавају чињеницу да је Бог »благословио« и »посветио« Суботу. Са друге стране, текст у 5. Мојсијевој 5,15. указује на божанско избављење израиљског народа из Египатског ропства као на темељ светковања Суботе. На основу текста из 5. књиге Мојсијева, многи верују да је Субота дата само Јеврејима. Међутим, овај закључак у потпуности занемарује чињеницу да текст у 2. Мојсијевој указује на Стварање, када је Бог успоставио Суботу за цело човечанство.

Затим, текст у 5. Мојсијевој 5,15. који говори о избављењу из Египта, на симболичан начин представља спасење које имамо у Христу. Тако, Субота није само симбол Стварања, већ и Откупљења, две теме које су међусобно повезане у Библији (Јеврејима 1,1-3; Колошанима 1,13-20; Јован 1,1-14). Само на основу чињенице да је Исус наш Створитељ, Он може да буде и наш Откупитељ, а седми дан Субота је симбол обе величине.

Свако може да тврди да се одмара у Христу. Како вам сопствено искуство светковања Суботе седмог дана помаже да пронађете одмор?

ВРЕМЕ ЗА ОДМОР И БОГОСЛУЖЕЊЕ (ЛУКА 4,16)

На основу текста из Колошанима посланице 1,16. и Јеврејима 1,2. видимо да је Христос, који је рођен пре сваке твари, непосредно био укључен у процес стварања и да је све створено настало кроз Њега. Павле даље каже да је Христос учествовао у стварању онога »што се не види« (Колошанима 1,16.17), што, наравно, обухвата и Суботу. Иако је Христос био средишња личност у стваралачком процесу, када је узео на Себе људско тело, Он се покорио Очеви заповестима (Јован 15,10). Као што смо видели у претходним поукама, Исус се супротстављао одређеним обичајима и користио је сваку прилику да исправи верско понашање, које се није темељило на Божјој вољи. Да је Исус имао намеру да укине заповест о Суботи, имао је много прилика да то и учини.

Већина текстова о Суботи у Старом завету говори о Суботи као дану од одмора. Схватање »одмора« у многим савременим језицима може да наведе неке на мисао да Суботу треба провести у спавању и опуштању. Иако можемо да уживамо у таквим могућностима Суботом, право значење одмора је »прекид«, »заустављање« или »пауза«. Субота је време у коме можемо да се одморимо од свакодневног рада који обављамо првих шест дана и проведемо посебно време са Створитељем.

Јевреји су до Христовог времена одржавали богослужења Суботом (Лука 4,16). Они који су живели у Јерусалиму одлазили су на посебну молитвену службу у Храму, која се разликовала од оних које су одржаване осталим данима. Јевреји који су живели у другим деловима света учинили су синагоге местом за друштвено окупљање и богослужење. Суботом, ако је било присутно најмање десет мушкараца миџан (минуан), богослужење се могло одржати.

Шта нам следећи текстови говоре о држању Суботе међу раним хришћанима? Шта нам то говори о онима који тврде да је Субота у част васкрсења промењена у недељу? Дела 13,14.42.44; 16,13; 17,2; 18,4; Јеврејима 4,9.

С обзиром на јеврејске корене које су имали, раним хришћанима било је природно да одржавају богослужења оног дана који је записан у Старом завету. Скоро двадесет година после Исусовог вазнесења, Павле је и даље имао »обичај« да одлази у синагогу Суботом (Дела 17,2). У Библији не постоји ниједан доказ да су први хришћани држали недељу уместо Суботе.

ВРЕМЕ УЖИВАЊА (МАРКО 2,27.28)

Многи који тврде да светкују Суботу не разумеју увек шта се под светковањем Суботе подразумева. Као што су фарисеји у Исусово време то чинили, људи и данас затварају Суботу иза строгих зидова правила и прописа (док други не праве разлику између Суботе и других дана). Субота би требало да буде радост, не терет, и још увек је дан који треба да сматрамо светим.

У време када је Исус ходао Земљом, неке верске вође оптеретиле су држање Суботе са тридесет девет заповести. Сматрали су да ако народ буде држао тридесет девет законских прописа, онда ће Субота бити савршено светкована. Као последица састављања додатних закона из добрих намера, Субота – која је требало да представља радост – постала је многим јарам.

Пажљиво прочитајте Јеванђеље по Марку 2,23-28. Зашто су ученици кидали класје? Да ли текст говори да је Исус исто чинио? Да ли су неки библијски закони овде били прекршени?

Док су Исус и Његови гладни ученици једне Суботе пролазили житним пољем, ученици су желели да утоле глад тргањем класја. Иако то није било њихово поље, то што су учинили било је дозвољено Мојсијевим законом (5. Мојсијева 23,25). Фарисеји су то тумачили као прекршај другог Мојсијевог закона који забрањује орање и жетву Суботом (2. Мојсијева 34,21). Исус очигледно није кидео класје, али је, ипак, стао у одбрану својих ученика. Исус је подсетио фарисеје да су чак и гладни Давид и његови људи појели »издвојени«
хлеб у Светињи.

У Јеванђељу по Марку 2,27.28. Исус је изјавио да је Субота створена ради човека, а не обрнуто. Другим речима, Субота није створена да буде обожавана, већ да пружи прилике за одржавање богослужења. Као Божји дар дат свим људима, Субота не треба да представља терет, већ да пружи одмор и ослобођење. Она је прави начин да доживимо одмор и слободу у Христу.

Шта можете чинити Суботом што не можете тако лако чинити другим данима? Размислите о овом питању и изнесите своје одговоре у суботношколском разреду.

ВРЕМЕ ЗА ИСЦЕЉЕЊЕ (ЛУКА 13,16)

Када је Бог створио свет, изјавио је да је све било »веома добро«. (1. Мојсијева 1,31). Нема сумње да је у сваком погледу све било савршено. Међутим, појавом греха дела стварања постала су искварена злом, чији утицај свуда запажамо. Људи, иако створени по Божјем обличју, постали су подложни болестима, слабљењу и смрти. Ми често кажемо да је смрт део живота, иако, смрт не представља део живота, већ негирање живота. Никада није требало да доживимо смрт.

С обзиром да је то био првобитан Божји план за човечанство, не изненађује нас што су се нека најдраматичнија чуда исцељења догодила у Суботу.

Проучите описе о исцељивања Суботом у следећим текстовима: Марко 3,1-6; Лука 13,10-17; Јован 5,1-9; 9,1-14. Какве нам поуке дају ова чуда о правој сврси Суботе?

Свако чудо исцељења извршеног у Суботу је посебно и служи да покаже право значење Суботе. Пре него што је Исус излечио човека са сувом руком (Марко 3,1-6), поставио је реторичко питање: »Ваља ли у Суботу добро чинити или зло чинити? Душу одржати или погубити?« (Марко 3,4) Ако неко има прилику да олакша патњу у дан ослобођења, зашто да то не учини? Чудо учињено над згрченом женом моћно показује ослобађајућу сврху Суботе (Лука 13,10-17). Када је примио критике због излечења, Исус је упитао: »А ову кћер Авраамову коју свеза сотона ево осамнаеста година, не требаше ли је одријешити из ове свезе у дан суботни?« (Лука 13,16)

Тема ослобађања, такође, је присутна у извештајима о исцељењу човека у бањи Витезди, који је био болестан тридесет осам година (Јован 5,1-9), и излечењу слепог човека (Јован 9,1-14). Као одговор на оптужбе потекле од фарисеја да је прекршио Суботу својим исцелитељским чудима, Исус их је подсетио: »Отац Мој дослије чини, и Ја чиним.« (Јован 5,17) Да Бог није дозволио излечење, ништа се не би догодило. Када је у питању ослобађање људи од патње, Бог не мирује.

Шта можемо научити из грешака ових верских вођа о томе како нас предрасуде могу заслепити да не увидимо и најочигледније истине?

НОВО СТВАРАЊЕ

Субота нас не подсећа само на Божју стваралачку способност, већ указује на Његова обећања о обновљењу. Са сваким излечењем учињеним у Суботу, обећање о вечном обновљењу било је снажно потврђено. Субота, на свој јединствени начин, пружа увид у најранију овоземаљску историју и досеже до коначне судбине човечанства. Можемо поново да закључимо да Субота указује на Стварање и Откупљење.

Бог је створио овај свет. Међутим, због појаве греха, Његово дело стварања постало је искварено. Али, то стање неће заувек трајати. Кључни чинилац плана спасења је обновљење – не само Земље, већ што је још важније, људи, бића која су створена по Његовом обличју, која ће бити обновљена према том обличју и која ће живети на новој Земљи. Исти Бог који је створио прву Земљу, чије дело славимо сваки седми дан, поново ће створити Земљу. (Размислите колико је важно да се сећамо Стварања, када нам је дата заповест да то чинимо једном седмично и на посебан начин.)

Прочитајте следеће текстове. Коју вест има сваки од њих, која може да се повеже са значењем Суботе?

Исаија 65,17. _____

Исаија 66,22. _____

2. Петрова 3,9-13. _____

Откривење 21,1. _____

2. Коринћанима 5,17. _____

Галатима 6,15. _____

Откривење 21,5. _____

Субота »оглашава да је Он који је све створио на Небу и на Земљи, и који све одржава, Глава цркви и да смо Његовом силом помирили са Богом... Тада је Субота знак Христове силе да нас учини светима. Такође је дата свима онима које Христос чини светима. Као знак Његове силе која посвећује, Субота је дата свима који кроз Христа постају део Божјег Израиља«. (Елен Вајт, Чежња векова, стр. 288. оригинал)

Шта можете да учините у свакодневном животу да дозволите Божјој сили да вас посвети? Односно, какве одлуке свакодневно доносите, које помажу или спречавају тај стваралачки процес у вама?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Од самог почетка великог сукоба на Небу, сотона је желео да сруши Божји закон. У намери да постигне свој циљ, упустио се у побуну против Створитеља. Иако је био прогнан са Неба, наставио је исту битку и на Земљи. Циљ за којим је истрајно тежио, огледао се у његовој тежњи да превари људе и да их наведе да прекрше Божји закон. Последице ће бити потпуно исте, без обзира да ли ће га постићи тако што ће их навести да одбаце цео Закон, или да уклоне само једну од његових одредаба. Онај који погреша 'у једном' показује презир према целом Закону; својим утицајем и примером стаје на страну преступа, и зато постаје 'крив за све.« (Јаков 2,10. и Елен Вајт, Велика борба, стр. 582. оригинал.

ЗА РАЗГОВОР:

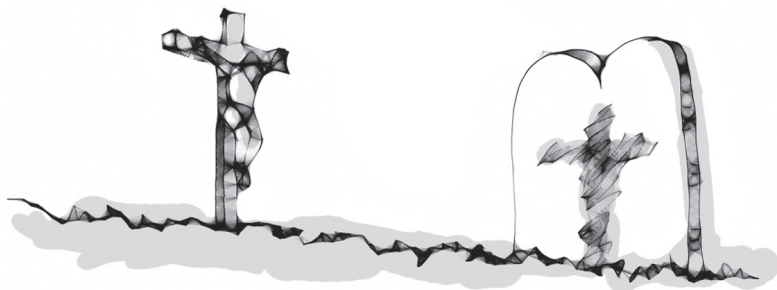
1. Погледајте изјаву Елен Вајт у одељку од петка, потпунији навод од оног из увода за ово тромесечје. Како нам Субота и оно што се догодило са Суботом у хришћанству, помаже да разумемо сотонин напад на Божји закон?

2. У следећим текстовима: Марко 3,2; Лука 13,14; Јован 5,18; 9,16, Исус је оптужен да крши Суботу. Проучите текст у 2. Мојсијевој 20,8-11. и оцените да ли су ове оптужбе оправдане. Шта можете рећи онима који тврде да ови текстови доказују да је Исус прекршио Суботу?

3. У свом разреду размотрите одговоре на последње питање у поуци од уторка. Односно, шта вам Субота омогућава да радите што другим данима у седмици не можете због свакодневних обавеза?

4. Размислите о личном светковању Суботе. Да ли је Субота за вас дан ослобођења, одмор и слобода или дан забрана, стега и напетости? Како можете да уживате у Суботи, да је учините милином, као што је речено у следећем стиху: »Ако одвратиш ногу своју од Суботе да не чиниш што је теби драго на мој свети дан, и ако прозовеш Суботу милином, свети дан Господњи славнијем, и будеш га славио не идући својим путовима и не чинећи што је теби драго, ни говорећи ријечи.« (Исаија 58,13)

ХРИСТОВА СМРТ И ЗАКОН

Текстови за проучавање у току седмице: Римљанима 7,1-6; 7,7-13; 8,5-8; 4,15; Дела 13,38.39; Галатима 3,10.

Текст за памћење: »Зато, браћо моја, и ви умријесте закону тијелом Христовијем, да budete Другога, Онога што уста из мртвијех, да плод донесемо Богу.« (Римљанима 7,4)

Жена је у аутомобилу и вози много брже од дозвољене брзине. Изненада, у ретровизору угледала је трепћућа црвена и плава светла полицијског аутомобила и чула познати звук сирене. Стала је у страну, узела ташницу и извадила возачку дозволу. Полицајац се приближио, узео дозволу и вратио се у ауто.

Питала се колику ће платити казну (возила је много брже него што је дозвољено) и да ли ће бити у могућности да је плати. Неколико минута касније полицајац се вртио и рекао: »Добро, госпођице, да не бисте морали поново да се суочите са казном због прекршаја закона, укинућемо закон. Више не морате да бринете о ограничењу брзине.«

Теологија која учи да је Закон, Десет заповести, укинут после Исусове смрти, исто је толико немогућа као и ова прича.

Ове седмице размишљаћемо о Исусовој смрти и њеном односу према Закону.

МРТВИ ЗАКОНУ (РИМЉАНИМА 7,1-6)

Пажљиво проучите текст у Римљанима посланици 7,1-6. и укратко изнесите шта Павле овде говори, имајући на уму друге библијске текстове који говоре о Закону.

Иако је у неким верзијама Библије први стих неправилно преведен и гласи да Закон обавезује до смрти, дословно тумачење је: »Свака особа докле је жива под влашћу је Закона.« Нагласак није стављен на мртве, већ на живе.

Пример из брачног живота показује да свака особа која је у браку, а има интимне односе са особом која није његов или њен брачни друг, крши Закон и крив је за прељубу. Само у случају смрти брачног друга особа може да ступи у брак са другом особом, а да не прекрши Закон.

Такође, неки тврде да овај текст указује на смрт Закона; међутим, он заправо показује да особа умире Закону кроз Христово тело (Римљанима 7,4). На основу стиха у Римљанима 6,6. део особе који умире је »старо ја«. Када је уједињена са старим ја, особа је осуђена од стране Закона и тако је ухваћена у замку несрећног односа (Римљанима 7,9-11.24). Када умре »старо ја«, особа је слободна да успостави однос са неким Другим – вакрслим Христом (Римљанима 7,4).

Оно што Павле каже јесте да иако Закон обавезује сваког човека, Божји закон мора такође да влада новим односом који је успостављен. Међутим, чињеница да је верник сада у заједници са Христом указује да Закон више није оруђе којим се врши осуда; верник у Христу је слободан од законске осуде зато што је покривен Христовом правдом.

Павле не тврди да су Десет заповести, које препознају грех, сада укинуте; то би било у супротности са мноштвом библијских текстова, укључујући и његове списе. Напротив, он говори о новом односу који особа вером у Исуса, има према Закону. Закон и даље важи, само што верника у Исусу, онога који је умро себи и греху, Закон више не држи у власти осуде зато што сада припада Другој, Исусу.

ЗАКОН ГРЕХА И СМРТИ (РИМЉАНИМА 8,1-8)

Павле уверава хришћане да »никаква, дакле, сад нема осуђења онима који су у Христу Исусу и не ходе по тијелу него по Духу. Јер закон Духа који оживљава у Христу Исусу, опростио ме је од закона гријеховнога и смрти«. (Римљанима 8,1.2) Ако читамо ове стихове одвојено од њиховог оквира, чини се да Павле мисли на два супротна закона: закон живота и закон греха и смрти. Међутим, разлика не постоји у Закону, већ у појединцу пре и после прихватања Христа.

Како Павлово размишљање у Римљанима 7,7-13. осликава улогу Закона?

Улога Закона зависи од особе на коју се односи. Исти нож, на пример, може да употреби хирург да излечи некога или убица да некога убије. На исти начин лопов који крши Закон крадући некоме новчаник биће у другачијем односу према Закону од онога кога Закон треба да заштити (власник новчаника). Закон може понекад да буде описан као »свет, и заповест света и праведна и добра« (Римљанима 7,12), или као »закон греховни и смрти«. (Римљанима 8,2) Као што Божја освета не спречава Бога да буде Бог љубави, тако улога Закона као оруђа греха и смрти не чини га погрешним.

На основу текста у Римљанима 8,5-8, Закон је оруђе »гријеха и смрти« за оне који »по тијелу тјелесно мисле«. (Римљанима 8,5) То описује особу која је и даље у браку са »старим ја« и нема видљиве жеље да прекине тај однос и придружи се васкрслем Христу. Као последица те грешне заједнице, особа се налази у непријатељству са Богом и Његовим законом, јер су на супротним странама (Римљанима 8,7).

Павле затим наглашава да је немогуће »тјелесном мудровању« да се покори Божјем закону, или да Му угоди (Римљанима 8,7.8). Ово се очигледно не односи на особу чија је борба описана у Римљанима 7,13-25. будући да она служи Божјем закону »умом својијем«. (Римљанима 7,25) Павле сигурно мисли на оне који својом грешношћу »држе истину у неправди«. (Римљанима 1,18) За те побуњенике против Божје владавине Закон постаје оруђе греха и смрти (Римљанима 2,12).

Какав је ваш однос према Закону када га кршите?

Какву улогу има Закон на основу следећих текстова: Римљанима 4,15; 5,13. и 7,7. Шта текст у Римљанима 7,8-11. говори о деловању Закона на особу која га крши?

Свако оруђе има своју сврху. Као што се кључ употребљава за откључавање браве или нож за сечење, тако се Закон користи за одређивање греха. Да нема Божјег закона, не би постојао прави начин да сазнамо која су дела Богу угодна, а која нису. Иако грех не може постојати без Закона, Павле објашњава да Закон вољно не сарађује са грехом: »Добро ли, дакле, би мени смрт? Боже сачувај! Него гријех, да се покаже гријех добром чинећи ми смрт, да буде гријех одвише грјешан заповијешћу«. (Римљанима 7,13)

Како нам претходни текст помаже да разјаснимо стихове у 1. Коринћанима 15,54-58?

Ако бисмо га читали засебно, изгледало би да текст у 1. Коринћанима 15,54-58. заступа негативан став према Божјем закону. Павлова идеја је, међутим, да је »сила гријеха закон« само зато што Закон одређује шта грех јесте. И, наравно, »плата за гријех је смрт«. (Римљанима 6,23) Да нема Закона, не би било смрти, јер би било немогуће одредити шта је грех. У 1. Коринћанима 15. поглављу, Павлова намера није да наружи Закон већ да покаже како, кроз смрт и васкрсење Исуса Христа, сви који верују могу да доживе победу над смрћу, смрћу која наступа због кршења Закона.

Када се последњи пут догодило да се неко огрешио о вас, односно, када је неко прекршио Божји закон и на тај начин вас повредио? Како нам такво искуство помаже да разумемо да је идеја да је Божји закон укинут на крсту погрешна?

НЕМОЋАН ЗАКОН

Иако је с једне стране, као што смо видели, »сила гријеха закон«, с друге стране Закон је потпуно немоћан. Како исти предмет истовремено може имати силу и бити немоћан?

Овде поново разлика не лежи у Закону, већ у човеку. Особу, која увиђа своју грешност, Закон позива да призна да иде насупрот Божјој вољи и да се самим тим налази на стази смрти. Када открије своју грешност, грешник може да одлучи да дословно следи Закон. Међутим, чињеница да је већ сагрешио чини га кандидатом за смрт.

Прочитајте Дела 13,38.39, Римљанима 8,3. и Галатима 3,21. Шта ови текстови говоре о Закону и спасењу?

Неки људи верују да строго држање Закона може да омогући спасење, али то није библијско учење. Закон одређује грех (Римљанима 7,7), он га не прашта (Галатима 2,21). Зато Павле опажа да исти Закон који даје силу греху такође је и »слаб« (Римљанима 8,3). Он може да осведочи грешника о његовим гресима, али не може да учини грешника праведним. Огледало може да нам покаже недостатке, али не може да их поправи. Као што је Елен Вајт записала: »Закон не може да спаси оне које осуђује; не може да спаси оне који гину«. (Signs of the Times, 10. новембар 1890)

Када у потпуности схватимо шта је сврха Закона, биће нам лакше да разумемо зашто је Исус принео Себе за људски род као жртву за очишћење од греха. Исусова смрт поставља грешна људска бића у исправан однос са Богом и Његовим законом који је »свет, и заповијест света и праведна и добра«. (Римљанима 7,12) У исто време, Његова смрт је показала испразност спасења држањем Закона. Да нас послушност Закону може спасити, Исус није морао да умре уместо нас. Оно што је Он учинио открива да послушност Закону не може да нас спасе. Нама је било потребно нешто много јаче.

Иако стално примамо обећање да ћемо примити силу да држимо Божји закон, зашто та послушност није довољна да нам обезбеди спасење? Одговор не би требало да буде тежак. Погледајте себе и своје држање Закона. Да ваше спасење зависи од ваше послушности, колико наде бисте имали да ћете бити спасени?

КЛЕТВА ЗАКОНА (ГАЛАТИМА 3,10-14)

Шта нам следећи текстови говоре о људској природи? Како свакога дана уочавамо стварност ове истине? Псалам 51,5; Исаија 64,6; Римљанима 3,23.

Осим Христа, сви људи имају заједничко искуство тиме што су обуваћени Адамовим грехом. То значи да ниједна особа не може да тврди да је у потпуности праведна. Неки људи, као што су Илија и Енох, живели су у тесној заједници са Богом, али ниједан није био у потпуности безгрешан. Имајући ту истину на уму Павле изјављује: »Јер који су год од дјела закона под клетвом су, јер је писано: Проклет сваки који не остане у свему што је написано у књизи законској да чини«. (Галатима 3,10) Истина је да Закон захтева потпуну послушност, а ко је икада тако живео осим Христа?

Како нам текст у Римљанима 6,23. помаже да одредимо шта значи »клетва законска«? Види: 1. Мојсијева 2,17. и Језекиљ 18,4.

Сви су под законском клетвом. Будући да Закон нема маргину на којој бисмо могли да забележимо погрешке, човеку је немогуће да исправи прошле грехе. Из тога следи да је смрт судбина сваког човека. Јаков ствара још мрачнију слику, подсећајући нас да је због престапа једне заповести особа крива као за преступ свих заповести (Јаков 2,10). Плата за грех је смрт, а смрт је иста било који грех да је у питању.

Када препознамо беспомоћно стање оних који су под клетвом, лакше нам је да ценимо величину Божје љубави: »Али Бог показује своју љубав к нама што Христос још кад бијасмо грјешници умрије за нас.« (Римљанима 5,8) Својом смрћу »Христос нас је искупио од клетве законске поставши за нас клетва«. (Галатима 3,13)

Размислите о ономе што је апостол Павле рекао да су сви који се ослањају на дела закона под клетвом. То је зато што Закон не може да нас спаси. Како нам увиђање ове истине помаже да боље ценимо шта нам је дато у Исусу? Како показујемо захвалност у свом животу? Види: 1. Јованова 5,3.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Прочитајте у књизи Елен Вајт Чежња векова поглавље »Сврши се«, стр. 758-764. оригинал.

»Закон тражи правду – праведан живот, савршен карактер, а ово човек не може да да. Он не може да испуни захтеве Божјег светог закона. Али Христос, дошавши на Земљу као човек, живео је светим животом и развио савршени карактер. Он ово као бесплатан дар нуди свима који желе да га прихвате. Његов живот је замена за људски живот. Људи тако Божјим трпљењем добијају опроштење прошлих грехова. Више од тога Христос испуњава људе Божјим особинама. Он изграђује људски карактер према узору на божански карактер, усклађујући духовну снагу и лепоту. Тако се у ономе који верује у Христа испуњава правда Закона. Бог може бити 'праведан и да правда онога који је од вере Исусове'!» (Римљанима 3,26; Елен Вајт, Чежња векова, стр. 762. оригинал)

Да укратко изложимо, Исусова смрт снажно је указала на непроменљивост Божјег закона. Када су наши први родитељи сагрешили, Бог је могао да укине своје Законе и уклони казне за њихово кршење. Међутим, за становнике Земље то би значило тежак живот у друштву у коме влада безакоње. Уместо тога, Бог је одлучио да пошаље свога Сина као нашу Замену. Исус је у корист свих људи примио праведну казну за грех како захтева Закон. Кроз Исусову смрт, цео људски род може да успостави нов однос са Богом. То значи да свако од нас, вером у Исуса, може да доживи опроштење греха и постане савршен у Божјим очима.

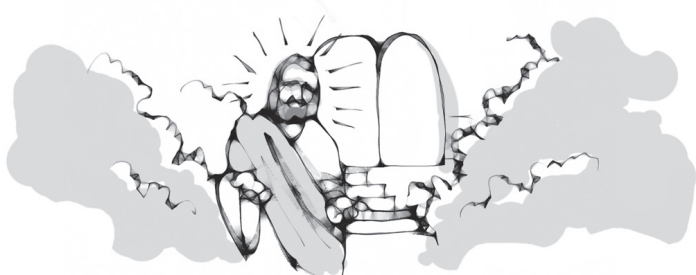
ЗА РАЗГОВОР:

1. Многе религије уче да на крају човековог живота Бог упоређује његова добра и рђава дела, пре него што одлучи да ли ће та особа бити награђена у животу после смрти. Шта је погрешно у таквом начину размишљања?

2. Исус, Онај који је једнак са Богом, умро је за наше грехе. Ако смо трамо да послушност Закону може допринети спасењу, шта нам то говори о делотворности Христове жртве?

3. Из којих је још разлога идеја да је Божји закон укинут на крсту погрешна? Шта људи заиста мисле да је укинуто, односно, шта мисле која заповест је укинута?

ХРИСТОС, СВРШЕТАК ЗАКОНА

Текстови за проучавање у току седмице: Римљанима 5,12-21; 6,15-23; 7,13-25; 9,30-10,4; Галатима 3,19-24.

Текст за памћење: »Јер је Христос свршетак закона: Који Га год вјерује оправдан је.« (Римљанима 10,4)

У једном познатом часопису на целој страни објављен је оглас који гласи: »Постигните бесмртност! (није шала у питању).« На неки начин, ипак, је била шала, зато што у наставку огласа пише: »Да бисте сазнали како можете да оставите наследство у добротворне сврхе да би ваше име заувек било запамћено, позовите нас и бесплатно ћете добити нашу брошуру.«

Писци, учени људи, филозофи и теолози вековима се боре са питањем смрти и њеног утицаја на смисао нашег живота. Оглас је био мудар, али представља потпуно безуспешан начин помагања људима да се суоче са смрћу.

Супротно томе, цео Нови завет указује нам на једини пут којим можемо постићи бесмртност, и то вером у Исуса насупротив држању Закона, иако треба да га држимо. Послушност Закону није у супротности са милошћу; напротив, то је оно што би требало да чинимо као резултат примања милости.

У поуци за ову седмицу наставићемо да проучавамо тему закона и милости.

ГДЕ СЕ ГРЕХ УМНОЖАВА (РИМЉАНИМА 5,12-21)

Иако указује на наше грехе, закон нема моћ да нас спаси од њих. Међутим, управо та слабост закона показује нашу потребу за Исусом, јединим решењем за наше грехе.

Прочитајте текст у Римљанима 5,12-21. Како је вест о Божјој милости приказана у овим стиховима?

Запазите у овом тексту сталну повезаност између греха и смрти. Стално изнова грех и смрт се стално појављују у тесном међусобном односу. То је зато што грех, који представља кршење Божјег закона, води у смрт.

Прочитајте сада текст у Римљанима 5,20. Када је закон »дошао«, грех се умножио, у смислу да је закон јасно одредио шта је грех. Међутим, уместо да наступи природан резултат греха, који је смрт, Павле каже следеће: »Јер гдје се умножи гријех ондје се још већма умножи благодат.« Другим речима, без обзира колико је грех страشان, Божја благодат је довољна да га покрије у онима који се вером позивају на Његова обећања.

Под утицајем превода текста из 1. Јованове 3,4. у верзији Библије Кинг Џемс (грех је преступ закона), многи ограничавају грех на преступање Десет заповести. Међутим, дословнији превод гласи: »Грех је безакоње« (аномиа). У преводу Даничић – Вук је тако. Све што се супроти Божјим начелима је грех. Зато, иако Десет заповести још увек нису званично откривене када је Адам узео забрањени плод, он је прекршио Божју заповест (1. Мојсијева 2,17), и постао крив за грех. Преко Адамовог греха проклетство смрти погодило је све нараштаје у историји човечанства (Римљанима 5,12.17.21).

Насупрот Адамовој неверности, Исусова верност Божјем закону донела је наду вечног живота. Иако кушан, Исус никада није подлегао греху (Јеврејима 4,15). Апостол Павле у Римљанима посланици уздиже Исусову праведну послушност, која је донела вечни живот (Римљанима 5,18-21) онима који Га прихвате. Исус је као други Адам, у потпуности држао закон и укинуо проклетство смрти. Његова правда може сада да постане правда оних који верују у Њега. Особа осуђена на смрт наслеђивањем греха првог Адама може сада да пригрли дар живота, прихватајући правду другог Адама, Исуса.

ЗАКОН И БЛАГОДАТ (РИМЉАНИМА 6,15-23)

Једна од идеја коју хришћани најтеже могу да схвате јесте трајна улога закона за оне који су спашени милошћу. Ако верник остварује праведност прихватањем Исусовог живота и смрти, зашто је и даље неопходно да држи закон? Ово питање још једном пружа прилику да поновимо кључну мисао: Закон никада није требало да обезбеди спасење; његова улога (после пада) била је да одреди грех. Ипак, крст не одбацује потребу да особа следи Божји закон, као што ни особа којој је опроштено зато што је прекорачила брзину, не може да настави да крши ограничење брзине.

**Шта у тексту у Римљанима 6,12.15-23. указује на живот у благодати ?
Види: Римљанима 6,12.15.17.**

Благодат и закон нису у супротности; они не оповргавају једно друго. Уместо тога, они су снажно повезани. Закон, будући да не може да нас спаси, показује зашто нам је потребна милост. Милост се не супроставља закону, већ смрти. Наш проблем није био закон, већ вечна смрт која је проистекла из његовог кршења.

Павле упозорава хришћане да буду пажљиви и не употребљавају обећани дар милости као изговор за грех (Римљанима 6,12.15). Пошто је грех одређен кроз закон, када Павле каже хришћанима да не греше, Он им у ствари говори: Држите закон, поштујте заповести!

»Павле је увек уздизао Божји закон. Показивао је да закон нема моћи да спасе људе од казне за непослушност. Злочинци се морају покајати за своје грехе и понизити пред Богом, чији праведни гнев су изазвали кршећи Његов закон; они морају показати и веру у крв Исуса Христа као у једино средство које им може осигурати опроштење. (Елен Вајт, Апостолска црква – Христовим трагом, стр. 393. оригинал)

Зашто је лако прихватити погрешно учење да више не морамо да држимо закон јер нас он не спасава?

»ЈА НЕСРЕЋНИ ЧОВЕК!« (РИМЉАНИМА 7,21-25)

Прочитајте текст у Римљанима 7,13-25. Како можемо разумети ове стихове? Да ли Павле говори о необраћеној особи, или је ово искуство обраћене особе? Које разлоге можете дати у прилог свом одговору?

Ако нисте сигурни на кога се односе ови стихови, нисте једини. Теолози се вековима боре са овим питањем. Особа описана у том стиху је неко ко има радост у Божјем закону (тешко да је у питању неверник), и неко ко је у ропству греха (што нема смисла зато што је хришћанима обећана сила над грехом). Након разматрања аргумената обе стране, у SDA Bible Commentary је записано: »Чини се да је Павлов главни циљ у том тексту да покаже однос који постоји између закона, Јеванђеља и особе која је ступила у озбиљну борбу против греха, припремајући се за спасење. Павлова вест је да, иако закон може да убрза или појача борбу, само Јеванђеље Исуса Христа може да донесе победу и избављење.« (The SDA Bible Commentary, 6. књига, стр. 554.)

Без обзира како гледамо на ове стихове, увек морамо имати на уму да је особа која се бори са грехом још увек способна да доноси исправне одлуке. Да није тако, сва Павлова обећања о сили над грехом била би безначајна. Као што видимо у Јеванђељу по Матеју, петом поглављу, грех се често јавља пре него што је неко дело учињено. То значи да је особа прекршила Закон размишљајући о нечем грешном. Таква стварност могла би да буде извор разочарења. Међутим, у оквиру Римљанима посланице 7. поглавља, особа може да буде беспомоћна, али се, ипак, не налази у безнадежној ситуацији. За особу која живи у Духу, вечни Закон служи као стални подсетник да ослобођење од осуде долази кроз Исуса (Римљанима 7,24-8,2).

Прочитајте поново стихове одређене за данашњи дан. На који начин подсећају на ваше искуство са Господом. Упркос својим борбама, како можете да доживите наду о којој Павле овде говори?

ЦИЉ ЗАКОНА (РИМЉАНИМА 9,30-10,4)

Наслов за овонедељну поуку налазимо у Римљанима 10,4: »Јер је Христос свршетак закона.« Многи који имају негативан став према закону одмах тумаче текст на следећи начин: »Христос је учинио да закон застари.« Међутим, овакво тумачење је у супротности са многим стиховима у Римљанима посланици и другим деловима Новог завета у којима се расправља о непроменљивости закона.

Прочитајте стихове у Римљанима 9,30-10,4. Како Павле у овом тексту објашњава спасење вером , а не законом?

Као и у осталим деловима Римљанима посланице, Павлова намера у овим стиховима је да покаже шта је прави извор правде. Закон је тај који указује на правду, али нема силу да људе учини праведнима. Зато Павле приказује необичну појаву: народи (многобошци) који нису тежили правди, стекли су је, док је Израил, који се борио да одржи праведан закон, није стекао. Павле не искључује Јевреје из правде, нити говори да је сваки нејеврејин праведан. Он једноставно каже да закон не доноси праведност грешнику, било да је у питању Јеврејин или незнабожац.

Многи Јевреји искрено су тежили правди, али њихова тежња била је узалудна (Римљанима 10,2). Они су ревно служили Богу, али су то чинили на свој начин. Они су предмет Божјег откривења (закон) погрешно представили Извором свог спасења. Без обзира колико је закон добар, није довољно добар да икога спасе. У ствари, уместо да особу учини праведном, закон истиче човекову грешност; и указује на потребу за правдом. Зато Павле описује Христа као »свршетак« закона. Он није »крај« у смислу престанка важења закона, већ у смислу да је Он »циљ« закона, Онај на кога закон указује. Закон води човека Христу када покајани грешник гледа у Њега ради спасења. Закон подсећа све хришћане да је Христос наша праведност (Римљанима 10,4).

Људи који закон схватају озбиљно увек су у опасности од легализма, да теже да успоставе »сопствену праведност«. У тежњи да будемо послушни Божјем закону, како можемо да будемо пажљиви да не упаднемо у ту веома танану замку?

ЧУВАР (ГАЛАТИМА 3,19-24)

У складу са Римљанима посланицом, Павле у Галатима пажљиво износи да је сврха закона да одреди грех, а не да људе учини праведнима (Галатима 3,19.21).

Прочитајте текст у Галатима 3,23.24. Коју слику Павле користи да опише сврху закона? Шта мислите шта та слика означава?

У зависности од превода, закон је у 24. стиху између осталог, упоређен са »учитељем«, »надзорником«, »тутором« и »чуваром«. Грчки израз односи се на роба кога је унајмио богати човек да поучава његовог сина. Туторова одговорност била је да сина научи самодисциплини. Иако роб, тутору је дата власт да чини све што је неопходно да би сина довео у ред, чак и ако је то подразумевало физичко кажњавање. Када би син одрастао, тутор више није имао власт над њим.

У светлости објашњења улоге татора, шта мислите која је сврха закона за некога ко је примио спасење у Христу?

Иако тутор више није имао власт над одраслим сином, очекивало се да ће га поуке које је усвојио оспособити да доноси зреле одлуке. Слично томе, када хришћанин није под осуђујућом силом закона, као личност која је достигла зрелост, од ње се очекује да живи у складу са законским начелима.

Поред своје улоге татора, закон је, такође, деловао као надзорник који чува верника пре доласка вере (Галатима 3,23). Овде поново видимо да је Христос »свршетак«, циљ закона. Павле то јасно наглашава када каже да нас је закон довео Христу »да се вјером оправдамо«. (24. Стих)

Прочитајте пажљиво текст у Галатима 3,21. О чему тај стих говори што би заувек требало да одбаци идеју да можемо бити спасени послушношћу закону? Зашто је то радосна вест? Изнесите свој одговор у суботношколском разреду.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Закон нам открива грех, и у нама ствара потребу за Христом, потребу да од Њега тражимо опроштење и мир, кајући се пред Богом и показујући веру према Господу Исусу Христу...

Десет заповести не треба толико да посматрамо из угла забрана, колико из угла милости. Забране пружају сигуран извор среће у послушности. Када је примимо у Христу, она у нама изазива чистоту карактера која ће нам донети вечну радост. Послушност представља заштитини зид. У њој видимо Божју доброту. Откривајући људима непроменљива начела правде, Бог жели да их заштити од зала која су последица преступа.« (Елен Вајт, Selected Messages, књига прва, стр. 234.235)

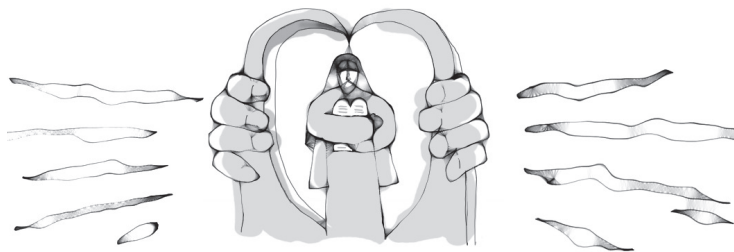
ЗА РАЗГОВОР:

1. Разговарајте у разреду о дивној нади коју проналазимо у Галатима 3,21. Како је Јеванђеље благодати тако јасно представљено у том тексту? Зашто би овај текст требало да буде право оружје употребљено против легализма?

2. Живот по Божјој вољи није необавезан за оне који себе називају Божјом децом. Многе добронамерне особе наглашавају да треба да постигнемо »савршенство« ако желимо да уђемо у царство. Нажалост, они који заступају овакво мишљење не само да истичу самодовољност као кључ спасења, већ одбацују стварност грешне људске природе. Људи живе са наслеђеним склоностима према греху и стално су изложени искушењима. Још већи проблем ствара обесхрабрење које обузима оне који непрестано гледају у себе и своја добра дела као мерило сопственог спасења. Када се упоредимо са светошћу Бога и Његовог закона, ко међу нама може да буде мерило спасења? Како, онда, док настојимо да живимо верно, по Божјој вољи, да пазимо да не будемо заведени теологијом која полаже наду у наше спасења на нечем другом, а не на Христовој правди која покрива наше грехе?

3. Шта је циљ закона?

БОЖЈИ И ХРИСТОВ ЗАКОН

Текстови за проучавање у току седмице: Матеј 19,16-22; Јован 13,34,35; Галатима 6,1-5; Дела 17,31; Јован 5,30.

Текст за памћење: »Ако заповијести Моје уздржите остаће-те у љубави Мојој, као што Ја одржах заповијести Оца својега и остајем у љубави Његовој.« (Јован 15,10)

У већини држава постоји хијерархија закона. На врху су закони које доноси државна власт, који обухватају све становнике једне државе. Затим следе покрајински закони, који се односе на становнике одређених територија. На дну хијерархије налазе се локални закони који важе у најмањим окрузима. Иако је сваком округу унутар државе дозвољено да доноси законе који се односе на његове становнике, нико не може да донесе закон који је у супротности са државним законом. Иако околности могу да доведу до тога да одређени закон буде примењен на различите начине, примена не може да одступи од духа закона.

Као суверени Владар свемира, Бог Створитељ успоставио је законе за сва своја бића. Када је Исус Христос добровољно узео на Себе људско тело, посветио је свој живот послушности своме Оцу (Филипљанима 2,5-11) и Његовим заповестима. Зато је све што је Исус учио, гледиште о закону које је заступао, чак и »нове« заповести које је дао, увек било у потпуном складу са Божјим законом.

ЗАКОН И ПРОРОЦИ

Неки верују да су Десет заповести, које је Бог преко Мојсија дао на гори Синај, важиле само за израиљски народ пре крста и да не важе у новозаветном времену милости. Други уче да су хришћани слободни од држања старог Закона, и да само они који имају јеврејско порекло, а нису хришћани, треба да га држе. Као што смо видели, иако Библија учи да дела закона никога не могу да спасу, ниједан стих не даје дозволу да се Божји закон крши. У супротном, била би то дозвола за грех, и Библија би очигледно сама себи противречила када су у питању веома важне теме.

Сећамо се да је Бог открио услове Свог завета према израиљском народу на каменим плочама на којима је исписан Закон. Међутим, Библија садржи многе друге заповести које се односе на детаље завета које не проналазимо у Декалогу. У жељи за свеобухватним разумевањем Божје воље, рабини су избројали 613 библијских закона, које су тесно повезали са Десет заповести. Чини се да Исус иде даље од њих када изјављује да није дошао да »поквари Закон или Пророке«. (Матеј 5,17) Иако је укратко сажет у Десет заповести, Божји закон садржи сваку божанску заповест изговорену непосредно пророцима или преко њих.

Упоредите следеће текстове у Јеванђељу по Матеју: Матеј 19,16-22. и 22,34-40. Шта нам ови стихови говоре о Исусу и Десет заповести?

Иако постоје многе заповести које је Бог открио у Својој речи, Десет заповести чувају чврста начела која могу да се примене на све друге законе. Зато је Исус споменуо пет од десет заповести када се обратио богатом младићу. Постоји још сажетији преглед Божјег закона у заповестима записаним у 5. Мојсијевој 6,5. и 3.Мојсијевој 19,18, и гласи: волети Бога и волети своје ближње. Исус је рекао: »О овима двјема заповијестима виси сав Закон и Пророци.« (Матеј 22,40) Исус и Његов Отац имају заједнички циљ да надахну људе да пружају љубав, као што је њима пружена, а послушност закону је основна за изражавање те љубави.

Како у свом животу показујете љубав према Богу и ближњима?

»ПРАВИЛА« ЛЈУБАВИ (ЈОВАН 15,10)

Свето писмо пружа бројне примере Исусове верности Божјем закону. На пример, иако Његове речи записане у Јеванђељу по Луки 2,49. указују да је још као млад разумео своју улогу, када је Његова мајка изразила бол који је осетила, пошто се удаљио од своје породице, смерно је пошао са својим родитељима и »бијаше им послушан«. (Лука 2,51) Исус је другом приликом одбио да се поклони сотони за време кушања у пустињи, зато што се само Богу треба поклонити (Лука 4,8). Постоји и неколико примера Његовог светковања Суботе (на пример: Лука 4,16). Павле је записао да је цео Исусов живот био утемељен на послушности Божјој вољи (Филипљанима 2,5-11), и да никада није згрешио, иако је био кушан (Јеврејима 4,15). Зато је у последњим тренуцима свог овоземаљског живота могао да каже: »Ја одржах заповијести Оца својега и остајем у љубави Његовој.« (Јован 15,10)

Прочитајте текст у Јеванђељу по Јовану 13,34.35. Шта је Исус мислио када је рекао да је то »нова« заповест?

Исус је разумео да постоји повезаност између држања заповести и љубави. Иако нисмо навикли да говоримо о »правилима« љубави, могли бисмо рећи да су Десет заповести заиста та правила. Она нам показују како Бог жели да изразимо своју љубав према Њему и ближњима.

Будући да је Бог љубав (1. Јованова 4,16), у представљању Своје заповести својим ученицима (Јован 13,34.35), Исус једноставно наглашава Закон љубави која има порекло у Његовом Оцу (Јован 3,16). Поред тога што треба да волимо једни друге као себе, треба да волимо Исуса као што Он воли нас.

»У време када су ове речи биле изговорене, ученици их нису могли разумети; али пошто су били сведоци Христових патњи, Његовог распећа и васкресења, Његовог вазнесења на Небо, када је Свети Дух починуо на њима на дан Педесетнице, стекли су јасније појмове о Божјој љубави и природи љубави коју треба да показују један према другоме.« (Елен Вајт, Апостолска црква – Христовим трагом, стр. 547. оригинал)

Размишљајући о данашњој поуци, прочитајте текст у 1. Јовановој 3,16. Како можемо да покажемо такву љубав у свом животу? Како можемо да умремо себи да бисмо могли да изразимо такву љубав?

Прочитајте текст у 1. Коринћанима 9,19-23. Шта Павле говори у овим стиховима? Зашто тако снажно наглашава закон?

Бог жели да сви људи прихвате Његов дар вечног живота и постану становници Његовог вечног царства. У 1. Коринћанима 9. поглављу, Павле открива свој метод привлачења људи Божјем царству. Он зна да постоје културолошке препреке које спречавају људе да се одлуче за Јеванђеље. Павле је вољан да се прилагоди култури људи којима сведочи само из једног разлога, да буду спасени.

На крају, сви који постану део Божјег царства биће подређени Његовом закону. Значи, они који служе Богу морају такође да буду у складу са Божјом вољом. Павле изјављује да иако користи нове методе да дође до људи, он увек пази да остане под управом Божјег закона. Његова жеља за спасењем људи му не дозвољава му да угрози Божји закон о коме их поучава. Он може да усвоји културолошке законе, али само ако нису у супротности са вечним Законом. Начело којим се руководи у свом раду је »закон Христов«. (1. Коринћанима 9,21)

Павлов извештај о »закону Христовом« можемо, такође, схватити као метод који је Христос примењивао. Био је то метод утемељен на љубави према свим људима, а не само изабраној неколицини. Павле нема намеру да Христов закон представи као другу могућност у односу према Божјем закону. Та два закона делују складно, јер Христов закон љубави упознаје оне који су спасени милошћу са законом Божје љубави. У ствари, читав текст у коме Павле тако отворено објашњава шта је све спреман да уради да би досегао изгубљене, савршен је пример самопожртвоване љубави, која је откривена у »закону Христовом«.

Колико сте спремни да се одрекнете себе да бисте друге упознали са Христом? У којој мери сте се већ одрекли себе у раду за друге? Колико у свом животу следите »закон Христов«?

ИСПУЊАВАЊЕ ХРИСТОВОГ ЗАКОНА (ГАЛАТИМА 6,2)

Без обзира да ли је откривен у списима или природи, Божји закон открива Његову вољу свакоме ко може да разуме (Римљанима 1,20; 2,12-16). Нико не може да тврди да не зна основне Божје захтеве. »Јер сви сагријешили су славу Божју« (Римљанима 3,23), и тако су осуђени на смртност (Римљанима 6,23; Језекиљ 18,4). Међутим, није све изгубљено: проклетство је замењено даром вечног живота, који је постао доступан кроз живот, смрт и васкрсење Исуса Христа (Ефесцима 2,8).

Према Павловим речима, милост треба да пружи силу вернику да живи животом у послушности (Римљанима 6,15; Ефесцима 2,10; Титу 2,11-14), иако, као што сви добро знамо, не живимо увек послушно и верно као што би требало.

На основу текстова у Галатима посланици 6,1-5. на који начин можемо да покажемо »закон Христов«?

Важно је да запамтимо да свако ко је изложен искушењима може да попусти греху у тренуцима слабости. Имајући то на уму, схватамо да људи показују своју неосетљивост, када одмах спремно осуде хришћанина који је пао. Чак и Исус, који никада није погрешно, био је спреман да помогне онима које је грех надвладао. Елен Вајт је записала следеће у књизи Чезња векова, на 353. страници оригинала: »Он није осуђивао људске слабости.« Павле саветује хришћане да помогну једни другима у међусобном исправљању (Галатима 6,1). Другим речима, особа која је згрешила треба да буде охрабрена да истраје и остане верна одредбама Божјег закона.

Христовим законом управља милост. Да није Себе принео на жртву, не би било разлога да држимо Божји закон. Међутим, будући да је Христос учинио вечни живот могућим, дао је подстрек вернима да се врате држању Божјег закона после тренутака слабости. Верници треба да користе Христов закон као превозно средство, да превезу и врате грешника који се каје Божјем закону љубави.

Сетите се времена када сте погрешили и примили милост, иако је ни сте заслужили (да сте је заслужили, то онда не би била милост). Шта можете да учините да се сетите милости коју сте примили, када следећи пут буде било потребно да је ви некоме пружите?

ЗАКОН И СУД (ЈОВАН 5,30)

Иако је Божји закон, закон милости, Бог ће га на крају употребити као мерило на суду. Бог и даље пружа прилике грешницима да се покају и обећају Му верност, али ближи се час када ће се чути речи: »Ко чини неправду, нека чини још неправду; и ко је поган, нека се још погани; и ко је праведан, нека још чини правду; и ко је свет, нека се још свети.« (Откривење 22,11) Ова изјава служи као увод у коначни суд.

У Откривењу 14,7. први анђео објављује Божји суд, иако мноштво других текстова говори о Христовом суду (на пример: Дела 17,31; 2. Тимотију 4,1; 2. Коринћанима 5,10). Како нам текст из Јовановог Јеванђеља 5,30. помаже да разумемо Исусову улогу на суду?

Иако је Христос одложио у страну Своју божанску природу, када је постао човек (Филипљанима 2,5-11), Он је и даље имао посебан однос са Својим Оцем. Када су Га верске вође оптужиле за богохуљење, Он је својим тужитељима изјавио да Му је Бог дао власт да испуни посебне божанске задатке (Јован 5,19-30), међу којима је и суд. Чињеница да је Христу дата судска одговорност открива Божју милост. Будући да је Христос постао једно са људским родом, Он је у положају да непристрасно суди. Пошто је имао прилику да доживи људско искуство, Христос неће неправедно осудити човека. У ствари, Христос говори да осуда не долази од Њега, већ непокајани грешник осуђује сам себе, када се не обазире на Божји закон (Јован 12,48).

Многи су упознати са садржајем Божјег закона, али не знају како да га држе. Закон није контролни попис који користимо да бисмо видели колико смо близу Царству; он је оруђе којим изражавамо различита начела љубави. Испуњавање закона не значи да га поштујемо да бисмо стекли Божју наклоност, већ подстиче све хришћане да деле Божју љубав са онима којима је потребна. Као мерило суда, закон служи да се њиме измери степен љубави коју појединац показује према Богу и ближњима. Када Христос буде председавао коначним судом, Он ће употребити Божји непроменљиви закон љубави као мерило по коме ће судити (Јаков 2,12).

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Носите терете једни других, и тако испуните Христов закон. Наша дужност је поново јасно стављена пред нас. Како Христови следбеници могу тако мало да обрађају пажњу на овај надахнут и изричит налог?

Ми мало познајемо сопствено срце, и нисмо свесни потребе за Божјом милошћу. Зато слабо ценимо то нежно саосећање, које Исус исказује према нама, и које треба међусобно да показујемо. Не треба да заборавимо да су наша браћа слаба, грешна, смртна бића као и ми. Претпоставимо да је неки брат због непажње подлегао искушењу, и супротно свом уобичајеном понашању починио неку грешку: шта би било предузето против њега? Из библијске историје знамо да су људи које је Бог употребио за велика и добра дела починили озбиљне грехе. Бог није прешао преко тога без укора, али није ни одбацио своје слуге. Када су се покајали, милостиво им је опростио, открио им своје присуство и деловао преко њих. Нека несрећна, слаба, смртна људска бића размисле колико је велика њихова потреба за Божјим саосећањем и стрпљењем, као и њихове браће. Нека размисле о томе како суде другима и осуђују их.« (Елен Вајт, *The Signs of the Times*, 25. јануар 1883.)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Размислите о претходном тексту. Зашто је важно да покажемо милост онима који падну у грех?
2. Сетите се неких познатих библијских личности које су пале у грех, којима је Бог опростио и наставио да ради преко њих. Које важне поуке можемо да извучемо из ових примера?
3. На који начин можемо да спроводимо црквену дисциплину, док у исто време показујемо милост и саосећање према онима који падају у грех? Зашто треба да увидимо да та два појма, дисциплина и милост, нису у супротности?

МОЈИ ЗАКЉУЧЦИ И ОДЛУКЕ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ХРИСТОС, ЗАКОН И ЈЕВАНЂЕЉЕ

Текстови за проучавање у току седмице: Римљанима 7,7-12; 5. Мојсијева 30,15-20; Матеј 7,24-27; Дела 10,34.35; Јован 15,10; Ефесцима 2,1.

Текст за памћење: »Јер се Закон даде преко Мојсија, а благодат и истина постаде од Исуса Христа.« (Јован 1,17)

Један век пре Христа, римски песник Лукреције написао је познату песму »О природи ствари« која је била изгубљена све до средњег века. Иако често оптуживан да је неверник, Лукреције у својој песми није порицао постојање богова, само је говорио о томе да богови уопште нису заинтересовани за оно што је људско.

Супротно томе Библија тврди да постоји само један Бог, и да је Он живо заинтересован за оно што се овде дешава. Два израза Његовог жарког занимања за људски род проналазимо у Његовом закону (који нам даје животне смернице) и Његовој милости (спасао нас је, иако смо прекршили Закон). Иако се често чини да су у супротности, закон и милост су нераскидиво повезани. Њихов метод деловања може да буде другачији, али заједно откривају да правда мора победити грех. Исповавање Божјег закона и Његове милости пружа моћан доказ у прилог Његовој љубави према људима и Његове жеље да нас одведе у Своје вечно царство.

Прочитајте текст у Римљанима 7,7-12. Шта Павле овде говори о односу између греха и закона? Зашто уопште и поставља следеће питање: »Је ли закон гријех?«

Павле тако тесно повезује закон и грех да поставља реторичко питање: »Је ли закон гријех?« Одговор је, наравно, да није. Напротив, на крају он овако каже: »Тако је, дакле, закон свет и заповијест света и праведна и добра.« Реч »дакле« указује на закључак проистекао из његовог размишљања: да закон никако не може да буде грех, да је у ствари свет и добар.

Оно о чему Павле овде говори подсећа на однос између криминалног закона и злочина. Нешто се сматра злочином само ако га закон описује као таквог. У једној земљи можете ићи у затвор због нечега што је у другој земљи легално. Разлог је у томе што једна држава има закон који то забрањује, а друга нема. Исто дело је у питању, али са различитим последицама. У чему је разлика? У закону.

Оно што је такође битно да запамтимо јесте да нешто не мора да буде добро само зато што је по закону. У раној историји Америке закон је захтевао од људи да врате одбегле робове њиховим господарима. Такав је био закон, иако га, тешко можемо сматрати праведним. У случају Божјег закона, међутим, знамо да он изражава Његов карактер пун љубави. Шта је Павле друго могао да каже осим да је Закон свет и добар, када узмемо у обзир Онога ко је успоставио тај Закон?

Које значење лежи у заповести коју Павле спомиње у Римљанима 7,7. да докаже своје гледиште у вези са Законом? Зашто користи баш ту заповест, а не неку другу, на пример: »Не кради«?

Можда Павле користи ову посебну заповест уместо неке друге, зато што није толико очигледно да је погрешно чинити тако нешто. Многи људи не верују да је желети погрешно. Убиство, крађа јесу; у суштини никоме није потребно Десет заповести да би то знао. Али желети? То је савршен пример којим апостол Павле наглашава оно што жели, Закон је тај који показује шта је грех. Иначе, не бисмо знали да је желети погрешно.

ЗАКОН И ИЗРАИЉ (5. МОЈСИЈЕВА 30,15-18)

Давање Закона израиљском народу био је посебан чин. Пре него што је Мојсију дао Закон, Бог је подсетио Свој народ да су они »царство свештеничко и народ свет«. (2. Мојсијева 19,6) Међу свим народима на лицу земаљском, управо је Израиљу Бог посебно открио Свој Закон (Римљанима 9,4). Закон није требало да буде терет народу, већ оруђе којим ће изабрани народ открити другима морална начела која су била темељ Божје владавине. Израиљ је требало да буде Божји сарадник у мисији универзалног евангелизма, а Божји закон требало је буде знак распознавања Божјих представника.

На основу текста из 5. Мојсијева 30,15-20. који је однос између Закона и обећања датих Авраму, Исаку и Јакову? Такође, што је још важније, како се та начела односе на нас данас, који живимо у Новом завету? Види: Матеј 7,24-27.

Бог је изабрао израиљски народ за Свог представника. Преко њега су други народи требало да приме благослове обећане Авраму, Исаку и Јакову. Међутим, благослови нису олако давани. Будући да су били изабрани народ, од Израиљца је очекивано да ходе у складу са Божјом вољом. Мојсије је јасно рекао да ће народ примити живот и напредак само ако поштује Божје »заповијести, уредбе и законе«. (5. Мојсијева 30,15.16)

С обзиром на бројне приче о побуни које су оставиле мрљу на историји израиљског народа, Израиљ као народ није успео да живи у складу са условима завета. Ипак, не смемо да заборавимо да »сви сагријешите и изгубили су славу Божју«. (Римљанима 3,23) Ниједан народ на Земљи није испунио Божју вољу. Чак и у скоријој историји, народи који се изјашњавају као хришћански, погрешно су представили Божје намере ратним хушкањима, предрасудама и тлачењем.

Из сопственог искуства реците како су повезани послушност и вера? Односно, шта се дешава са вашом вером када сте послушни, а шта када нисте? Како послушност јача веру?

ЗАКОН И НАРОДИ (ДЕЛА 10,34.35)

Прочитајте текстове у Делима 10,34.35; 17,26.27; Римљанима 1,20. и 2,14. Шта је средишње учење у овим текстовима?

Упркос грешкама израиљског народа, Бог није оставио људе у другим народима без осведочења. Они који нису имали предност да приме Божје писано откривење, примили су божанске поруке кроз странице откривења из природе (Римљанима 1,20). Божја књига природе садржи довољно података који ће усмерити људе ка Њему. Бог је такође усадио духовну жељу у свако људско биће. Павле каже да ће они који осете деловање Божјег Духа кренути да Га траже (Дела 17,27). Толико много људи је осетило празнину у свом животу коју ништа што овај свет нуди – слава, сила, новац, блиски односи – не могу да испуне. У суштини, то је била порука Књиге проповедникове. Та празнина, незадовољство често води људе у потрагу за нечим вишим, нечим што превазилази свакодневно искуство. Они су доведени истини у жељи да обуздају чежње и празнину своје душе.

Било да је Божја воља откривена путем писане речи или природе, особа која је упозна има одговорност да живи у складу са њом. Истина је истина, без обзира на начин на који је откривена, а они који потискују истину искусиће Божји гнев (Римљанима 1,18). Значи, иако многи људи још не познају Библију и Десет заповести, Бог их, ипак, сматра одговорнима за ону истину коју знају. На крају ће свима бити суђено, а мерило суда биће закон и или Божји закон јасно откривен преко пророка Мојсија, или, за оне који не знају за писани Закон – закон савести, која се развија слушањем Божјег гласа у природи.

Која велика разочарења сте доживели, а која су вам помогла да видите да ствари овога света не могу да пруже поверење и задовољство? Шта сте из тих разочарења научили?

БЛАГОДАТ И ИСТИНА (ЈОВАН 1,17)

Јован је историју спасења сажео у један стих: »Јер се Закон даде преко Мојсија, а благодат и истина постаде од Исуса Христа.« (Јован 1,17) Као последица Адамовог греха, цео људски род био је обухваћен проклетством смрти. Снага проклетства је појачана чињеницом да нико рођен од стране овоземаљских родитеља, осим Исуса, није слободан од грешних склоности. Зато је Бог изабрао народ коме је открио Свој закон, имајући план да они као изабрани народ буду Његово видело другим народима. Бог није дао Закон Израилцима као средство спасења, већ као стални подсетник на њихову потребу за правдом.

Шта текстови у Филиплјанима 2,8; Јеванђељу по Јовану 15,10. и Мајеју 26,39. говоре о начину живота којим је Исус живео?

Када је прекршио изричиту Божју заповест, први Адам је увео читав свет у неред и ропство. Са друге стране, својом послушношћу, Други Адам, Исус, избавио је свет из ропства које је први Адам донео. Када је Исус ходао овом Земљом, Он је добровољно покорио своју вољу вољи Свога Оца и изабрао да не греша. За разлику од првог Адама, који је донео осуду и лаж на овај свет, Исус је донео »благодат и истину«. Благодат и истина нису истиснуле Закон, већ је Исус показао зашто Закон није био довољан да обезбеди спасење. Истина коју је изнео била је потпуније разумевање благодати.

На основу текстова у Римљанима 6,23. и Ефесцима посланици 2,8. Каква је природа благодати која се налази у Исусу?

Грчка реч преведена као »благодат« (charis) може, такође, да значи и »дар« и повезана је са речју радост (chara). Дар који Исус даје људима је вечни живот. Благодат се показује у Христовом присуству у нашем срцу, и оспособљава нас да учествујемо у правди коју унапређује закон. Павле изјављује да је осуђујући грех у телу, Исус учинио могућим да се »правда закона испуни у нама«. (Римљанима 8,4) Благодат не само што нас ослобађа од законске осуде, већ нас оспособљава да држимо закон на начин на који смо позвани.

ЗАКОН И ЈЕВАНЂЕЉЕ (РИМЉАНИМА 1,16.17)

Без обзира колико је наш живот »добар«, нико не може да побегне од сталних подсетника на грех. Неизбежно, срећа се прекида болешћу, смрћу или несрећом. На личном плану, осећања духовне сигурности често се суочавају са сећањима на прошле грехе, или чак и горе, новим искушењима.

На који начин текстови у Римљанима 6,23; 7,24. и Ефесцима 2,1. описују утицај греха?

Човек који живи у греху, у неправди, само је леш који хода и чека дан када ће и последњи дах напустити његово тело. Када Павле говори о људском стању, он вапи у очајању: »Ко ће ме избавити од тијела смрти ове?« (Римљанима 7,24) То је вапај за ослобођењем од неправде. Павле брзо схвата да ослобођење потиче од Исуса (Римљанима 7,25).

То је Јеванђеље. Радосна вест је да ми који смо заробљени у телу неправде, можемо бити покривени Христовом правдом. Јеванђеље је потврда да можемо да избегнемо законску осуду, зато што сада поседујемо правду коју унапређује закон (Римљанима 8,1).

Када је Павле писао хришћанима у Риму, приповедање о Исусовој смрти још увек је кружило Царством. Они који су га чули били су у потпуности свесни да је умро срамном смрћу. Људи чији су драги били погубљени на крсту често су настављали живот у срамоти. Међутим, апостол Павле и мноштво других хришћана схватили су да је Христова »срамна« смрт био најважнији догађај у људској историји. Зато Павле изјављује: »Јер се не стидим Јеванђеља Христова, јер је сила Божја на спасеније свакоме који вјерује...« (Римљанима 1,16) У срцу тог Јеванђеља налази се велико обећање да смрт на крају неће имати последњу реч и да ће спасени у Исусу заувек живети на новој Земљи.

Многи људи верују да живот нема смисла зато што се завршава смрћу. Ништа око чега се залажемо нема вредности на дуге стазе. Тешко је борити се са таквим мислима, зар не? Ако ће све што смо икада учинили и свака особа на коју смо икада извршили утицај, бити заувек изгубљени и заборављени, која је онда сврха живота?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Свима треба да буде јасно да својим заслугама ниједан човек не може да утиче на свој положај пред Богом или на дар који прима од Њега. Да вером и делима можемо да купимо дар спасења, онда би Створитељ био дужан својим Створењима. Овде постоји могућност да се лаж прихвати као истина. Ако било ко може да заслужи спасење својим делима, онда се налази у истом положају као и католик коме је одређена покора за његове грехе. Спасење је онда делимично дуг, који се може зарадити као и плата. Будући да човек не може својим добрим делима да заслужи спасење, онда је оно у потпуности дар благодати, које грешник прима зато што прихвата и верује у Исуса. То је у потпуности бесплатан дар. Све расправе у вези са оправдањем вером престају чим постане јасно да заслуге палог човека у виду његових добрих дела никада не могу да му пруже вечни живот.« (Елен Вајт, Faith and Works, стр. 19.20.)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Размислите о тексту Елен Вајт из одељка од петка. Размислите о дивним речима, пуним наде, које се односе и на најгоре грешнике. Како можемо да се позовемо на та обећања и живимо тако да заиста верујемо у њих?

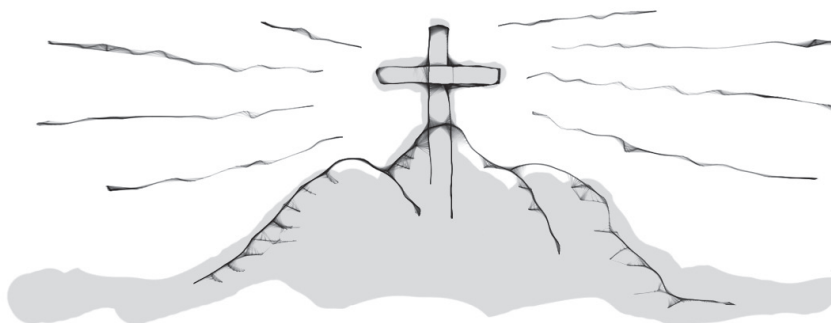
2. Иако је Бог дао Свој закон Израилу преко Мојсија, Библија открива да Бог користи и друге начине да открије Своју вољу људима, који немају приступ писаном открићењу (на пример: Римљанима 1,20; 2,14; Дела 17,26.27). Ако Бог заиста говори свим људима, која је сврха мисионара и јеванђелиста?

3. Текст у Јеванђељу по Јовану тврди да се »благодат и истина« налазе у Исусу Христу. Многи људи користе овај текст да ставе закон у супротност са »благодању и истином«. Зашто је то лажно раздвајање? На који начин закон и »благодат и истина«, делују заједно у откривању Божјег карактера како је приказан у плану спасења?

4. Руски писац Фјодор Достојевски створио је лик, који се бавио проучавањем зашто већи број људи не извршава самоубиство. Као атеиста, није могао да разуме зашто људи желе да живе бесмисленим животом који је често испуњен болом. Разговарајте о томе да ли овакво размишљање има смисла.

МОЈИ ЗАКЉУЧЦИ И ОДЛУКЕ:

ХРИСТОС, ЗАКОН И ЗАВЕТИ

Од 31. маја до 6. јуна

10. Библијска доктрина

Су

Проучити
целу
поуку

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 9,12-17; 17,2-12; Галатима 3,15-28; 5. Мојсијева 9,9; Јеврејима 10,11-18; 9,15-28.

Текст за памћење: »И зато је Новоме завјету Посредник, да кроз смрт, која би за откуп од престапа у првоме завјету, обећање вјечнога наслѣдства приме звани. Јер гдје је завјет ваља да буде и смрт онога који чини завјет.« (Јеврејима 9,15.16)

Божја одлука да спасе човека, вековима нам се открива кроз завете. Иако се у Библији употребљава облик множине, када се говори о завету (Римљанима 9,4; Галатима 4,24; Ефесцима 2,12), заправо постоји само завет благодати, у коме је спасење дато грешницима не на основу њихових заслуга, већ Исусових, и које је понуђено свима који се вером позивају на те заслуге. Облик множине, завети, једноставно значи да Бог у циљу спасавања поново успоставља завет на другачији начин, да би одговорио на потребе Свог народа у различито време и у различитим околностима. У суштини, у питању је увек један завет – вечни завет Божје благодати која спасава.

Срж овог завета је Божја непоколебљива, истрајна љубав, љубав коју Библија понекад изједначава са самим заветима (5. Мојсијева 7,9; 1. О царевима 8,23; Данило 9,4).

Као део тог завета, Бог позива Свој народ да држи Његов закон, не као средство спасења, већ као резултат спасења. Закон и благодат увек су били у средишту Божјег вечног завета.

ЗНАЦИ ЗАВЕТА (1. МОЈСИЈЕВА 9,12-17)

Завет може једноставно бити одређен као споразум између две стране, који се темељи на обећањима која даје једна или обе стране. Постоје два основна начина на основу којих завет делује. У првом случају, обе стране договарају се о условима односа у завету и дају заједничка обећања, на пример приликом склапања брака, пословног уједињења или куповине имовине. У другом случају, једна страна покреће завет одређивањем обећања и услова без могућности преговора, а другој страни је упућен позив да се прикључи. Такви примери су плаћање пореза или уписивање у неку образовну установу. У оба случаја, обе стране имају могућност да се повуку из завета, али то обично носи одређене последице. (На пример, особа која не успе да плати хипотеку, изгубиће дом, или грађанин који одбије да плати порез, биће судски гоњен.)

Завет је обично запечаћен најмање једним знаком. На пример, особа која купује неку некретнину ставља свој потпис на неколико места на уговор о хипотеци, који склапа са онима који му дају зајам за хипотеку. Они задржавају документ о власништву који се депонује, док не буде исплаћен цео износ. Затим, брачним паровима се издаје законски документ о склопљеном браку од стране државе. Сам симбол није завет већ показатељ да особа има обавезу према завету.

Прочитајте текстове у 1.Мојсијевој 9,12-17. и 17,2-12. Која је разлика између симбола и завета у овим примерима? Које разлике постоје између ова два завета?

У 1.Мојсијевој 9,9. 13. Бог склапа завет са створеним бићима да никада више неће уништити Земљу потопом. Кад год се дуга појави на Небу, људи треба да се сете Божјег обећања. Исто је и са знаком обрезања, који треба да подсећа све мушкарце у јеврејском народу о улози Божјег народа у благосиљању осталих народа. Први завет је склопљен са целим човечанством, други само са израиљским народом. Такође, у завету склопљеном са људима после Потопа, људи не треба ништа да чине; обећање је дато, без обзира на њихова дела. То није случај са другим заветом, оним учињеним са Израиљцима; народ је морао да испуни свој део договора.

ЗАВЕТНА ОБЕЋАЊА

Завети се темеље на обећањима. У ствари, ова два израза могу се наизменично користити. Када се склопи завет, очекује се од особе која даје обећање (завет) да има могућност да испуни оно што је обећала (што је уговорено заветом).

У Старом завету, неки завети били су локалног и ограниченог карактера (види на пример: 1. Мојсијева 31,43-54). Случај са Јаковом и Лаваном показује да завет може бити нагодба начињена унутар и међу друштвеним заједницама. Споменик у Миспи требало је да служи као знак уговора између само две породице. Када су они на које се овај уговор односио умрли, услови уговора су постали неважећи. За разлику од ових завета склопљених међу људима, завете које је Бог успоставио са Нојем и Аврамом имају вечни смисао.

Како нам текст у Галатима 3,15-28. помаже да објаснимо шири смисао завета склопљеног са Аврамом?

Бог је у Библији учинио неколико општих завета у којима даје обећања, која се односе на цело човечанство. Након што је цела Земља била уништена потопом, Бог је дао обећање да никада више неће дозволити да оно што је Он створио буде опет уништено водом. У Аврамовом случају Бог је увидео људску потребу за правдом и тада је дао обећање да ће благословити све народе кроз Аврамово потомство (1. Мојсијева 22,18).

Иако је Бог на Синају учинио завет са одређеним народом, он има свеопшти значај. Бог је био веома јасан када је рекао да сваки странац може постати део Божјег народа (на пример: 2.Мојсијева 12,48.49), а мисија израиљског народа је била да буде еванђеоско видело свету (2. Мојсијева 19,5.6).

Како схватате свој заветни однос са Богом? Односно, шта вам је Бог обећао, а шта је тражио од вас заузврат?

Иако се завет темељи на обећањима, обично постоје одређени услови које треба испунити пре него што се обећања остваре. Завет са Аврамом обухватао је обрезаше свих мушкараца, како Аврамових синова, тако и синова његових потомака. Када је Господ учинио завет са Израиљем, лично је урезао захтеве за успостављање односа на каменој плочи (5. Мојсијева 9,8-11). Ови захтеви, споменути у Десет заповести, требало је да створе основу Божјег вечног завета са свим људима.

Пошто детаљно приказују одређене услове завета, Десет заповести се често називају »плочама завета«. (5. Мојсијева 9,9) Десет заповести нису требало да буду препрека осмишљена да живот оних који су ушли у завет са Богом учини тежим; већ су као израз Божје љубави заповести дате за добро оних који су ушли у заветни однос са својим Господом.

На који начин текстови у Књизи пророка Јеремије 31,31-34. и Јеврејима 10,11-18. подржавају вечну природу Божјег закона у Новом завету?

У оквиру Старог завета успостављеног на планини Синај, Израиљци и они који су им се придружили, имали су обавезу да држећи Десет заповести буду верни завету. Када су прекршили неку заповест, од њих се тражило да принесу животињу на жртву ако су желели да добију опроштење греха.

У оквиру Новог завета успостављеног на Голготи, Божји народ и даље има обавезу да држи Десет заповести. Међутим, када згреше, не морају да приносе жртве, зато што је Исус њихова потпуна жртва (Јеврејима 9,11-14). Нови завет је бољи од Старог зато што се сада вером позивамо на обећања о опроштењу која су нам понуђена жртвом Исуса Христа. »За нас постоји нада само кад прихватимо завет склопљен са Аврамом, који је завет благодати вером у Исуса Христа.« Елен Вајт, SDA Bible Commentary, 6. том, стр. 1077.

Шта значи имати Божји закон записан у срцу? Како се то разликује од разумевања Божјег закона као правила понашања?

ЗАВЕТ И ЈЕВАНЂЕЉЕ (ЈЕВРЕЈИМА 9,15-22)

Кршење одређених библијских завета доводило је до озбиљних последица. Бог је упозорио Аврама да ће свака мушка особа која се не обреже бити одбачена из заједнице изабраних (1. Мојсијева 17,14), и низ проклетстава био је упућен онима који су одбили да поштују завет са Синаја (3. Мојсијева 26,4-33). Они који су прекршили услове завета били би кажњени смрћу (Језекиљ 18,4). Исто је и у случају Новог завета: они који одбију да држе Божји закон не могу ући у вечни живот (Римљанима 6,23).

Прочитајте текст у Јеврејима посланици 9,15-28. Како је Јеванђеље откривено у овим стиховима?

У тексту у Јеврејима посланици 9,15-28. поновљена је Радосна вест, Јеванђеље, објављивањем Христове улоге у очувању обећања које треба да приме верни. Петнаести стих истиче да Исус делује као »посредник« Новог завета који, кроз Своју смрт, нуди вечни живот онима који би се у супротном суочили са вечним уништењем.

У неким библијском преводима, у шеснаестом и седамнаестом стиху уведен је израз »воља« уместо речи »завет«, иако је употребљена иста грчка реч. Ови стихови износе идеју смрти, Исусове смрти, коју је поднео ради нас. Посматрано у том оквиру, стихови подсећају вернике да без Христа завет захтева смрт сваког грешника. Међутим, грешник може бити покривен и очишћен Христовом пролиреном крвљу и тако се наћи међу онима који жељно чекају Његов повратак (Јеврејима 9,28).

»Тада ћемо схватити да је наша правда као нечиста хаљина и да једино Христова крв може да нас очисти од прљавштине греха и према Његовом обличју обнови наше срце.« (Елен Вајт, Пут Христу, стр. 29. оригинал)

Бог је, у личности Исуса Христа, понео на Себи казну за наше грехе да би нас поштедео казне коју заслужујемо. Шта нам то говори о Божјем карактеру и о нашем поверењу у Њега без обзира на околности?

ПРЕДНОСТИ ЗАВЕТА (ЕФЕСЦИМА 2,6)

У много случајева људи могу да искусе заветна обећања пре него што се сви услови испуне. На пример, особа која купује кућу има прилику да живи у њој пре него што је исплати. Или, грађанин користи услуге јавних служби које му држава нуди, пре него што је почео да плаћа порез. Они који уђу у завет са Богом могу, такође, да доживе заветне предности, пре него што се обећања остваре у будућности.

Сетите се, на пример, Десет заповести, колико би бола и патње било избегнуто да их се људи држе. Ко у личном искуству није осетио бол као последицу кршења тих Заповести? Патња која је последица кршења Заповести није увек ограничена на онога који крши Закон; често други, чак и они који су врло блиски грешнику, такође пате.

На основу следећих текстова које још предности можемо пронаћи, чак и данас, у томе што смо у заветном односу са Исусом?

2. Коринћанима 4,16-18.

1. Јованова 5,11-13.

Филибљанима 1,6.

Јован 5,24.

Исус користи снажне речи у Јеванђељу по Јовану када каже да онај који Га прихвата већ је »прешао из смрти у живот«. (Јован 5,24) Верник може бити тако сигуран у своје спасење да, иако живи на Земљи, може да тврди да га је Бог смеистио на Небесима са Исусом Христом (Ефесцима 2,6).

Када би вас неко питао: »Шта значи седети сада са Исусом на Небесима« (као што пише у Ефесцима 2,6), шта бисте му одговорили?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Овај исти завет био је поново дат Авраму у обећању: 'И благословиће се у потомству твојем сви народи на земљи.' (1. Мојсијева 22,18) Ово обећање указивало је на Христа. Тако је Аврам разумео и веровао да му Христос опрашта грехе. Та вера му се урачунала у правду. Завет са Аврамом, такође, је подржавао ауторитет Божјег Закона...

Завет благодати није нова истина, јер је постојао у Божјем уму од вечности. Зато се зове вечни завет...

Једина наша нада је да будемо под Аврамовим заветом, који је Завет благодати вером у Исуса Христа.« (Елен Вајт, *The Faith I Live By*, стр. 75)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Шта текстови у 2. Мојсијевој 31,16. и Књизи пророка Исаије 56,4-6. говоре о важности Суботе у Завету? Види: Језекиљ 20. поглавље.

2. Често влада мишљење да је Стари завет, успостављен са Аврамом, био завет дела, у супротности са Новим заветом, који је Завет благодати. Зашто је та идеја погрешна? Који библијски стихови показују да је увек постојао Завет благодати, а не дела?

3. Иако се у Ефесцима посланици 1. поглављу не употребљава израз »Вечно јеванђеље«, на који начин нам овај израз помаже да разумемо зашто се зове управо тако?

4. Бог је дао обећање да више никада неће уништити свет потопом. То обећање представљено је симболом дуге. Ако је, како неки сматрају, Нојев потоп био локалног карактера, каквог утицаја то има на Божје обећање? Зашто је мишљење да Потоп није био општег карактера главни напад на библијску истину? (Размислите о свим локалним поплавама које су се од тада догодиле. Ако је Нојев потоп био локалног карактера, какав однос онда постоји између осталих локалних поплава и Божјег заветог обећања?)

АПОСТОЛИ И ЗАКОН

Текстови за проучавање у току седмице: Римљанима 3,31; 6,15; Дела 10,9-14; Јован 15,1-11; Јаков 2,1-26; Јеврејима 3,7-19; Јуда 5-7.

Текст за памћење: »Тако је, дакле, закон свет и заповјест света и праведна и добра.« (Римљанима 7,12)

Зашто се поред толико доказа који иду у прилог трајној важности Божјег закона, велики број хришћана не слаже са тим? Као прво, неки (као што смо видели) посматрајући одређене новозаветне текстове који осуђују погрешно разумевање улоге закона, закључују да проблем лежи у самом закону. Као последица тога, они тврде да Десет заповести нису обавезне за оне који су под Новим заветом.

Затим, други су толико уверени да Субота није обавезна за хришћане да тврде да су све заповести распете са Исусом на крсту, и тако покушавају да оправдају своје становиште.

Треће, неки тврде да осталих девет заповести и даље важе, али да је четврта, која се односи на светковање седмог дана, Суботе, промењена и да се недеља светкује у част дана када је Исус васкрсао.

Бројни проблеми постоје у вези са овим гледиштима. У овој седмици размишљаћемо какав су став Христови ученици имали према Закону, јер ако је укинут или промењен после Христове смрти, апостоли би нешто знали о томе.

АПОСТОЛ ПАВЛЕ И ЗАКОН

Неки сматрају да је апостол Павле био прави оснивач хришћанства. То, наравно, није тачно. Иако је Павле дао велики допринос теолошком разумевању хришћанског учења, уједно је написао и тринаест од двадесет седам новозаветних књига, ипак се сва учења у његовим списима могу пронаћи и у другим деловима Светог писма. Главни разлог зашто неки тврде да је Павле основао »нову« религију је погрешно разумевање његовог учења о Закону и благодати.

Прочитајте следеће текстове: Римљанима 3,28; 6,14; 7,4 и Галатима 3,24.25. На први поглед, зашто није тешко закључити због чега неки сматрају да ови стихови говоре о укидању Закона?

Када ове текстове читамо изван њиховог оквира, свакако стичемо утисак да за хришћане Закон више не важи. Међутим, сви ови стихови припадају широј садржини на коју морамо обратити пажњу да бисмо разумели шта Павле жели да каже.

Проучите поглавља у којима се сваки од ових текстова налази, обратите посебну пажњу на стихове у Римљанима посланици 3,31; 6,15; 7,7-12. и Галатима 3,21. Како нам ови стихови, као и целокупна садржина, помажу да боље разумемо шта Павле говори о Закону?

Онима који не разумеју идеју оправдања вером, може се учинити да Павле противречи сам себи. Он тврди да хришћанин није под Законом, али истовремено тај исти хришћанин је у обавези да држи Закон. Проблем нестаје када се сетимо да Бог захтева праведност од оних који тврде да су Његови следбеници. Мерило праведности је Његов закон. Међутим, када људи упоређују себе са Његовим законом, не испуњавају његова мерила и зато су осуђени од стране Закона. Да је Закон средство којим се постиже спасење, онда нико не би имао наду у вечни живот. Хришћани не налазе наду у Закону, већ у Исусу Христу, који не само да је савршено држао Закон, већ кроз Божју чудесну силу омогућава верницима да приме Његову правду (Римљанима 8,3.4). Хришћани сада могу да служе Божјем закону са слободном савешћу зато што је Христос уклонио осуду Закона (Римљанима 7,25-8,2). Благодат која долази кроз Христа не ослобађа нас држања Закона, већ нас чини спремним да га држимо.

АПОСТОЛ ПЕТАР И ЗАКОН (1. ПЕТРОВА 2,9)

Петар је био један од Исусових најближих ученика. Будући да је изабран међу првима, Петар је присуствовао многим главним догађајима у Исусовој служби. Управо је он у Тесарији Филиповој објавио да је Исус Месија; Петар је следио свог Учитеља до Кајафине куће у ноћи Исусовог хапшења и суђења. И оног јутра када се васкрсли Исус показао ученицима крај мора, Петар је био тај који је примио посебна упутства у вези са Христовом службом. Када се прва група верника окупила на дан Педесетнице, Петар је био главни говорник. Сигурно је да би Петар знао да је Закон на било који начин промењен.

Шта текстови у Делима 10,9-14. говоре о Петровом држању јеврејског закона после Исусовог вазнесења? Ако је Петар размишљао на овакав начин о законима који се тичу хране, можемо ли да замислимо које је било његово гледиште када је у питању важење Закона?

Петар је примио визију неколико година после Исусовог вазнесења. Као резултат проповедања које су извршили ученици, хиљаде Јевреја већ је прихватило Исуса као Месију. У библијском извештају не можемо наћи ништа што указује да је хришћанска вест обухватала поуке о одбацивању Закона. Догађај записан у Делима 10. поглављу описује како су се први хришћани у потпуности поистовећивали са својим јеврејским коренима.

Упоредите текст у 1. Петровој 2,9. са 2. Мојсијевом 19,6. Шта је оквир текста из 2. Мојсије 19,6?

Када се Петар обратио слушаоцима речима »царско свештенство, свети народ«, одмах су се подсетили давања Закона на Синају. Као наследници старог Израиља, требало је да поштују услове завета који су јасно дати у Божјем закону. Након што је подсетио народ на њихов положај, Петар их позива да живе праведним животом (1. Петрова 2,11.12). Он, такође, опомиње своје слушаоце да се чувају лажних учитеља који шире јеванђеље у коме је Закон одбачен (2. Петрова 2,21; 3,2).

Сетите се Петрове велике грешке; ипак, пружена му је велика благодат. Како можемо да научимо: 1) да ту исту благодат откријемо другима и 2) да прихватимо благодат када погрешимо?

АПОСТОЛ ЈОВАН И ЗАКОН

Јован је одмах иза Павла по броју написаних новозаветних књига. Написао је Јеванђеље, три посланице и Књигу Откривења. Као и Петар, био је међу првим Исусовим изабраним ученицима. И он је, такође, имао посебан однос са Исусом. Због своје блискости са Њим, често су га звали »вољеним Јованом«. Судећи по последњим стиховима Јеванђеља (Јован 21,25), Јован је познавао многе детаље из Исусовог живота. Сигурно би онај ко је био тако близак са Исусом, као што је био апостол Јован, знао да је Исус ставио у страну Божји закон.

Прочитајте текст у Јеванђељу по Јовану 15,1-11. и 1. Јовановој 2,3-6. Шта ови стихови говоре о томе како треба да се односимо према Божјим »заповестима«?

При крају Свог овоземаљског живота, Исус је посведочио Својим ученицима да је био веран Очеви заповестима, и да је, као резултат тога »остао« у Очевој љубави (Јован 15,10). Исус није посматрао заповести као препреке које треба одбацити, већ као смернице које упућују на однос пун љубави са Њим и Његовим народом. Када Јован, вољени ученик, подсећа хришћане на њихове обавезе према Богу, он користи исти језик љубави и јединства који Исус користи у Јеванђељу. У ствари, Јован је разумео да је љубав суштина Закона (на пример: 2.Јованова 6). Особа не може да тврди да држи Закон ако није укључена у однос пун љубави са Богом и другим људима.

»Божји закон захтева да волимо своје ближње као себе. Зато свака сила и активност ума мора бити усмерена у том правцу – чињењу добра у највећој могућој мери... Како је драго Дародавцу када човек небеске дарове у сили дарује другима! Они су повезујућа карика између Бога и човека, и откривају Христов Дух и небеске особине. Сила светости говори речитије од најсилнијих проповеди, говори о Богу и открива људима њихову дужност моћније од речи.« (Елен Вајт, Manuscript Releases, 20. том, стр. 138)

Какво је ваше искуство када размишљате о повезаности између Закона и љубави? Односно, на личном плану и свакодневном животу, како се љубав изражава послушношћу Божјем закону?

АПОСТОЛ ЈАКОВ И ЗАКОН

»Не хуле ли они на добро име ваше којијем сте се назвали? Ако дакле Закон царски извршујете по Писму: Љуби ближњега као самога себе, добро чините. Ако ли гледате ко је ко, гријех чините, и бићете покарани од Закона као преступници.« (Јаков 2,7-9)

Сматра се да је апостол Јаков написао само једну књигу у Новоме завету. Иако не знамо тачно који Јаков је у питању, опште је прихваћено да је посланицу написао Исусов брат Јаков. Иако је можда у почетку сумњао у Исусову месижанску улогу (Јован 7,5), Јаков је на крају постао истакнути вођа у новозаветној Цркви (Дела 15,13; Галатима 1,19). Још једном да поновимо, да је Исус имао намеру да укине божански Закон, Његов брат би то сигурно знао.

Прочитајте текст у Јаковљевој посланици 2,1-26. Шта је основна порука овог поглавља? Зашто је Јаков од седмог до деветог стиха укратко изнео Закон, да би одмах затим рекао да је говорио о држању свих заповести? Како ови стихови показују повезаност између љубави и држања Божјег закона?

Неразумевајући Павлово учење о Закону, неки тврде да се Јаков и Павле не слажу око улоге Закона. Главни разлог неслагања је улога дела у спасењу. Павле изјављује да смо спасени милошћу кроз веру независно од дела (Ефесцима 2,8,9), док Јаков наглашава да је »вјера без добријех дјела мртва«. (Јаков 2,26) Ове изјаве нису противречне; Јаков само снажно изражава оно што је Павле рекао много пута о благодати која не укида Закон. Као и Павле у Римљанима посланици 13,9. Јаков у потпуности схвата да је суштина Божјег закона љубав (Јаков 2,8). Нико не може истински да тврди да држи Божје заповести ако то не потврђује практичним делима љубави.

АПОСТОЛ ЈУДА И ЗАКОН

Верује се да је Јудину посланицу, једну од најкраћих књига у Новом завету, написао још један Исусов брат. Иако аутор себе назива »робом« Исуса Христа, ипак признаје да је Јаковљев брат. Будући да Матеј наводи имена Јакова и Јуде као имена два од четири Исусова брата (Матеј 13,55), писац ове кратке посланице опште је прихваћен као Спаситељев брат. Као у случају осталих библијских писаца које смо проучавали, Јуда би знао да је Исус укинуо Закон.

Иако Јуда не спомиње ни Закон ни заповести, Његова цела посланица говори о верности Богу и последицама преступа Његовог закона.

Прочитајте текст у Јудиној посланици 4. стиху. Писац овде каже шта је важно за тему о којој размишљамо?

Самим помињањем благодати подразумева се постојање Закона, зато што благодат не би била потребна да нема греха (Римљанима 5,18-6,15). Поучавање ових лажних учитеља било је тако неприхватљиво да га је Јуда изједначио са одбацивањем Бога.

Како нам текст у Јеврејима 3,7-19. помаже да боље разумемо текст у Јудиној посланици 5-7? Како ти стихови показују однос између послушности и вере?

У свом дипломатском стилу, Јуда подсећа своје слушаоце на искуство израиљског народа, који је био ослобођен из Египатског ропства. Бог им је показао Своју силу и дао им Свој закон, али када су постали неверни, суочили су се са страшним последицама које су биле резултат одвајања од Бога. Јуда јасно каже да људи могу да отпадну, и да се тада суочавају са судом. Јуда је јасан као и остатак Светог писма: сви који тврде да верују морају бити спремни да изразе своју веру животом послушности.

Прочитајте Јудину посланицу. Поред свих важних опомена, која обећања можете да примените на себе лично?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Зашто апостоли дају поуке о покајању? Зато што је грешников однос према Оцу нарушен. Када преступи Закон, он мора увидети свој грех и покајати се. Шта је следећи корак? Гледати на Исуса, чија крв једино може очистити све грехе. Вера у Христа је неопходна; јер Закон нема могућност да спасе. Закон осуђује, али не може да пружи опроштење преступнику. Грешник мора да се ослони на заслуге Христове крви. 'Или нека се ухвати за силу Моју', каже милостиви Откупитељ, 'да учини мир са Мног; учиниће мир са Мног.' (Исајија 27,5) Наш Господ је изјавио да ће највише љубави показати онај коме је највише опроштено, и да ће само онај ко увиди какав је, упрљан грехом, преступник Божјег светог закона, осетити да му је потребно опроштење. Онај ко је у потпуности уверен у свете захтеве Закона, врло јасно ће увидети величину својих преступа, и осетиће да му је заиста много опроштено.« (Елен Вајт, Signs of the Times, 5. август 1886)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Пажљиво прочитајте претходни текст Елен Вајт. Како овај одломак расветљава библијска учења обрађена у овом тромесечју? Шта значи да грешник мора »да се ослони на заслуге Христове крви«?

2. Размислите о опомени записаној у Јудиној посланици у 4. стиху. Ако су то људи који објављују Божју милост, очигледно се ради о верницима. Ипак, Јуда каже да се они одричу Господа. Како се то односи на оне који тврде да је Божја благодат укинула Закон? Када људи тврде да је Закон укинут, чега у ствари они желе да се ослободе?

3. Какву улогу има одбацивање Закона, или само једне заповести, у сотониним намерама да уништи Божји закон?

ХРИСТОВА ЦРКВА И ЗАКОН

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 2,16-3,7; 1. Мојсијева 6; 1. Мојсијева 12; 5. Мојсијева 7,6-12; Галатима 3,6-16; Откривење 12,17; 14,6-12.

Текст за памћење: »Овдје је трпљење светијех, који држе заповијести Божје и вјеру Исусову.« (Откривење 14,12)

У штафетној трци, тим се обично састоји од четири тркача. Чланови тима су се можда раније међусобно такмичили, али сада, као део истог тима, морају да науче да размишљају као један. У самој трци, дужина трке подједнако је подељена између учесника. Само један члан тима може да трчи у одређено време – онај који држи штафетну палицу. Штафетна палица се вешто прослеђује од једног до другог тркача, све до краја трке. На неки начин, штафетна палица је једини симбол повезаности и трајања међу члановима штафетног тима.

Божја црква подсећа на штафетни тим. Почевши од Адама у врту, штафетна палица је преношена кроз неколико раздобља историје спасења: од Ноја до Аврама, затим до Синаја, новозаветне Цркве, реформисане Цркве и сада до оних који објављују Вест три анђела.

Симбол трајања Божје цркве је Његов закон, који је, после пада, увек повезан са Божјом спасоносном благодаћу. Заједно, оба појма представљају суштину Јеванђеља.

Поука за ову седмицу прати трајање Закона (и благодати) у Божјој цркви кроз векове.

О »Христовој цркви«, на неки начин, можемо да говоримо само у оквиру новозаветног раздобља, у коме су верници први пут сведочили о животу, смрти и васкрсењу Исуса Христа. Међутим, »Христову цркву« можемо посматрати у ширем значењу. Грчка реч за »цркву« је *ekklesia*. Позајмљена из нецрквеног света, реч се односи на оне који су »позвани«. У сваком нараштају Бог је »позивао« људе да животом праве верности, поверења, љубави и послушности одражавају Његову вољу.

Прочитајте текст из 1. Мојсијеве 2,16-3,7. На каквој проби су били Адам и Ева? Зашто је такав испит био потребан савршеним бићима?

Да би се одликовали љубављу, Адам и Ева морали су да буду створени као морално слободна бића. Морали су да располажу способношћу и слободом да погреше, иако нису имали прави разлог да то учине. Дрво познања добра и зла представљало је морални тест: на који начин ће употребити моралну слободу коју им је Бог дао?

Знамо одговор.

У средишту моралности налази се Закон, Божји закон, који одређује шта је добро, шта је зло (запазите да се дрво зове »Дрво знања добра и зла«). Какву сврху има Закон који забрањује лагање, крађу и убијање, ако бића не могу да ураде ништа од тога? Закон не би имао смисла у свету аутомата – бића која могу да чине само добро. Међутим, Бог није желео да нас тако створи. Није могао – не, ако је желео бића која могу искрено да воле.

После пада Адам и Ева »предали су штафету« следећем нараштају, али је морални пад људи био брз и трагичан. Од њихова прва два сина, само је Авељ одлучио да се придружи Божјој цркви, док је Кајин постао опседнут духом похлепе, лажи, убиства и непоштовања родитеља. Прилике су се још више погоршавале, јер је зло све више надвладало добро и до времена Потопа само су Ноје и његова породица себе искрено сматрали верницима Христове цркве.

Колико сте пута у последња двадесет четири часа доносили моралне одлуке, користећи слободу која нам је дата још у Едему? О каквим изборима се радило и колико су били у складу са Божјим моралним законом?

ОД НОЈА ДО АВРАМА (1. МОЈСИЈЕВА 6,5-9)

Свет у коме је Ноје био рођен био је гори од свих друштава која су икада постојала, што значи да су прилике биле веома тешке. У време када су људи живели скоро хиљаду година, није било тешко запазити како се зло до те мере увукло у друштво да је Богу постало жао што је уопште створио људе!

Прочитајте текст у 1. Мојсијевој 6. поглављу и одговорите на следећа питања:

1. Како да разумемо мисао да је Богу било »жао« што је створио људе? Како можемо бити сигурни да то не значи да Бог није знао шта ће се догодити? (Види: 5. Мојсијева 31,15-17)

2. Елен Вајт је записала да се описи »синови Божји« и »кћери човечије« односе на бракове склопљене између верних мушкараца и неверних жена. Какве поуке, онда, можемо извући из 1. Мојсијева 6. поглавља о узајамном деловању Цркве и света?

3. Шта су ови људи чинили што није било угодно Богу, и какав су однос имали према Његовом закону?

4. Прочитајте извештај о Ноју записан у 1. Мојсијевој 6. поглављу. Како нам текст помаже да разумемо какав је човек био, нарочито у тако грешном свету? Зашто је било потребно да Ноје нађе »милост« пред Господом? Шта нам то говори, још у оно време о односу између вере и Божјег закона?

Ноје и његови синови после Потопа имали су одговорност и обавезу да својим потомцима говоре о Божјој вољи. Нојева породица је знала да је свеопште уништење задесило свет као последица људског одбацивања Божјег закона. Искусивши Божју благодат, они су могли да утичу на стварање верног нараштаја. Нажалост, убрзо после Потопа, становници Земље поново су кренули својим путем (1. Мојсијева 11,1-9). »Многи међу њима одбацивали су Божје постојање и Потоп приписивали деловању природних сила. Други су веровали у врховно биће и да је оно уништило претпотопни свет, али су се њихова срца, као некада Кајиново, побунила против Њега.« (Елен Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 119. оригинал)

Како текстови у 1. Мојсијевој 12. поглављу и 15,1-6. говоре о заједничком деловању Закона и благодати?

Бог је позвао Аврама, Симовог потомка, и учинио са њим завет благослова (1. Мојсијева 12,1-3). У Библији не налазимо по којој основи је Бог позвао Аврама. Изгледа да његову личност није красила праведност као Ноја. У ствари, ускоро после позива који му је Бог упутио, показао се као кукавица и човек који увек не говори истину (1. Мојсијева 12,11-13), као онај који крши Божји Закон.

Међутим, Аврам је био човек праве вере, и Божјом милошћу та вера му се узела у правду. Иако није био савршен, био је вољан да слуша Божји глас, чак иако је то значило веровати Богу и онда, када се са људске тачке гледишта то чинило немогућим.

Аврам није био једини који је био спреман да слуша Божји глас и послуша Његове заповести. Фараон, Авимелех и Јосиф такође су били свесни да Бог није одобравао прељубу и лагање. Авимелех је чак прекорио Исака што је њега и његов народ изложио искушењу (1. Мојсијева 26,10). Иако је Бог изабрао Аврама за посебан задатак, било је људи међу другим народима који су Га се плашили. У ствари, пошто су Аврам и његови ратни савезници поразили Ходологомора и његове савезнике, Аврама је благословио цар Мелхиседек, који је био »свештеник Бога Вишњег«. (1. Мојсијева 14,18) То је доказ да је у свету у то време постојало знање о Богу, чак и пре Мојсијевог рада и службе.

ОД МОЈСИЈА ДО ИСУСА

Иако древни закони пронађени у Египту и Месопотамији такође доказују да је познавање начела и одредаба Божјег закона било раширено, ниједан од њих није био потпун. Наиме, многи од тих закона, такође, су подржавали идолопоклонство и друге обичаје које је Бог касније осудио. Зато је Бог изабрао један народ да буде чувар Његовог правог закона. Био је то јеврејски народ, Аврамови потомци и наследници обећања, које му је дато вековима раније – обећања чије се коначно испуњење остварило у Исусу.

Прочитајте текст у 5. Мојсијевој 7,6-12. Како ови стихови откривају близак однос између Закона и благодати?

Када је Бог изабрао израиљски народ за чувара Свог закона, знао је да су они несавршен народ. Ипак, поверио им је задатак да Његову вољу деле са осталим несавршеним народима. Сам опис »царство свештеничко и народ свет« (2. Мојсијева 19,6), показује да су Израиљци требало да буду свештеници целом свету. Били су изабрани да објаве истину Божје воље збуњеним народима. И упркос грешкама, падовима и, понекад, отворене побуне Израиљаца, управо је међу њих дошао Месија, међу њима је живео, служио и умро, испуњавајући заветно обећање дато Авраму вековима раније.

Прочитајте текст у Галатима 3,6-16. Шта нам у овим стиховима помаже да боље разјаснимо право значење заветног обећања?

Иако су у старом Израиљу многи разумели да облик једине имице »потомство« означава израиљски народ као једну целину, Павле овде представља Исуса Христа као право и потпуно испуњење заветног обећања. Тако, управо Јеванђеље, које јасно наглашава оба појма, и Закон и благодат, у потпуности одражава и открива завет.

Размислите о дугом временском раздобљу које је протекло од времена када је Аврам први пут примио заветно обећање до Христовог времена. Шта нам то говори о потреби за стрпљењем када је поверење у Бога у питању?

ОД ИСУСА ДО ОСТАТКА

Још од Едема, Божју цркву чинили су грешни људи. Они који су требало да буду сведоци Божје правде и самима је била потребна иста правда. Док је штафетна палица ишла из нараштаја у нараштај, ниједан тркач није био достојан да прође кроз циљ. Нико ко је примио Закон није могао да достигне његов ниво правде. Чинило се да су људи били заробљени у вртлогу неуспеха у потрази за Божјим одобравањем.

Међутим, када је изгледало да је сва нада нестала, Бог је послао свог Сина »да прихвати штафетну палицу«. Као Други Адам, Исус је дошао на овај свет без греха, и сталним предањем Свом Оцу успео да остане послушан све до крста. Својим васкрсењем Исус је прошао кроз циљ, покидавши ланац смрти. Сада, силом Светога Духа, васкрсли Христос приписује своју правду сваком вернику. Ова вест је, као средиште заветног обећања, била најјасније схваћена после Исусове овоземаљске службе, у време настанка новозаветне Цркве.

Нажалост, Хришћанска црква – иако јој је дата сва та светлост – показала се понекад мање верна завету него стари Израил, и ускоро је велико отпадништво свуда завладало. Реформација, која је започела у шеснаестом веку, почела је да доноси промене, али је и она посустала, а многа лажна учења задржала су се у хришћанском свету, укључујући (као што смо видели) погрешна гледишта у вези са улогом и сврхом Закона у животу новозаветних хришћана. Бог је позвао народ Остатка да обнови многе заборављене истине.

Прочитајте стихове у Откривењу 12,17. и 14,6-12. Шта ови стихови говоре о Закону и благодати у Божјој последњој висти опомене упућеној свету?

Као што смо видели, држање Божјих заповести је од Бога одређен начин да се покаже искрена љубав према Богу. Да ли можемо да држимо ове заповести спољашњим понашањем, а да не исказујемо стварну љубав како би требало? Зашто не можемо искрено да држимо Заповести, ако не показујемо љубав?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

»Три анђела из Откривења 14. поглавља представљају људе који прихватају светлост Божје вести и иду напред као Његова оруђа да објаве опомене широм Земље. Христос изјављује својим следбеницима: 'Ви сте видјело свијету.' (Матеј 5,14) Свакоме ко прихвата Исуса, крст са Голготе поручује: 'Идите по свему свијету и проповједите Јеванђеље свакоме створењу.' (Марко 16,15). Не смемо дозволити да ишта осујети овај рад. То је најважнији посао за ово време; који треба да буде далекосежан као и вечност. Љубав коју је Исус показао према људима приносећи Себе на жртву за њихово откупљење, надахнуће све Његове следбенике.« (Елен Вајт, Testimonies for the Church, 5. том, стр. 455.456)

»Вест трећег анђела је предмет од изузетне важности, а обухвата и вест првог и другог анђела. Сви треба да разумеју истине садржане у овим вестима и да их примене у свакодневном животу, јер то је основ спасења. Мораћемо да проучавамо озбиљно, с молитвом, како бисмо схватили те славне истине. Тада ће наша моћ учења и схватања бити крајње оптерећена.« (Елен Вајт, Евангелизам, стр. 196. оригинал)

ЗА РАЗГОВОР:

1. У Откривењу 12,17. описан је »Остатак« као они који држе заповести Божје и имају сведочанство Исуса Христа. Поред других хришћанских Цркава широм света које светкују Суботу, шта је посебна улога Хришћанске адвентистичке цркве? Шта објављујемо и учимо што друге Цркве не чине, иако можда светкују Суботу као седми дан?

2. Прочитајте стихове у следећим посланицама: Римљанима 4,3; Галатима 3,6; Јаков 2,23, као и њихов оквир. Како нам ови стихови помажу да разумемо спасење вером?

3. Запазите да у првој анђеоској вести, која почиње са »Вечним Јеванђељем«, такође се спомиње и »дође час суда Његова«. Тако се Јеванђеље, Закон и Суд заједно појављују у Вести три анђела. Како разумемо улогу Закона и благодати на суду? Како су сви међусобно повезани?

МОЈИ ЗАКЉУЧЦИ И ОДЛУКЕ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

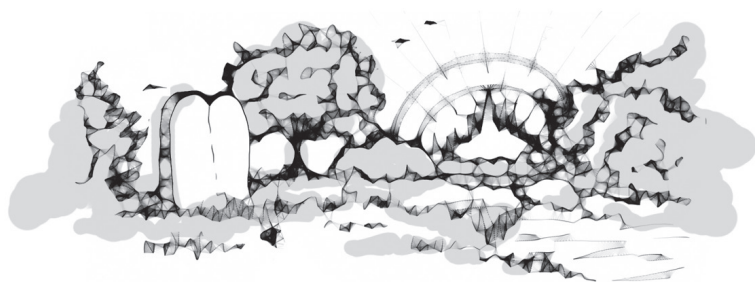
.....

.....

.....

.....

ХРИСТОВО ЦАРСТВО И ЗАКОН

Текстови за проучавање у току седмице: Матеј 4,8.9; Данило 2,44; 1. Петрова 2,11; 1. Коринћанима 6,9-11; Откривење 22,14.15; 1. Коринћанима 15,26.

Текст за памћење: »Него ово је завјет што ћу учинити с домом Израилевијем послџе овијех дана, говори Господ: Метнућу Закон свој у њих, и на срцу њихову написаћу га, и бићу им Бог и они ће Ми бити народ.« (Јеремија 31,33)

Године 2011. у педесет и шестој години живота умро је Стив Џобс, оснивач компаније Епл. Годину дана раније, после борбе са тумором, Џобс је назвао смрт »најбољим изумом у животу« зато што нас нагони да овде што више постигнемо. Другим речима, будући да нам је време ограничено, морамо се трудити да сада будемо што успешнији.

Џобс је, наџме, схватио све обрнутим редоследом. Оно што га је подстакло да тежи већем успеху у овом свету, смрт (или бар њена неизбежност), требало је у ствари да му открије бескорисност улагања у оно што није трајно. Неоспорно је да је Џобс много постигао, али у поређењу са милионима година или вечношћу, то није толико важно?

Нама је дато обећање да ће овај свет и све што је на њему бити уништено, и да ће Бог створити нов и вечни свет у коме грех и смрт (последџце кршења Божјег закона) неће више постојати.

У поуци за ову седмицу бавићемо се питањем Божјег вечног царства и улогом Закона у односу на њега.

Када је Бог створио прва људска бића, дао им је власт над свим створеним. Адам је требало да влада светом. Међутим, кршењем Божјег закона, он је изгубио своје право на земаљску власт, која је припала непријатељу, сотони. Када су се представници других светова окупили пред Богом у време патријараха, сотона се појавио као »делегат« са Земље (О Јову 1,6).

Прочитајте следеће текстове: Ефесцима 2,2; 2. Коринћанима 4,4; Матеј 4,8.9. Шта ови стихови говоре о сотониној сили на овом свету?

Оно што се догодило за време кушања у пустињи открива многе чињенице. Сотона је понудио Исусу да влада над свим земаљским царствима, ако падне и поклони му се (Матеј 4,8.9; види, такође: Лука 4,5-7). Исус је дошао да свет преузме од сотоне, али то је могао да учини само по цену сопственог живота. Колико је снажно, онда, искушење било када је сотона стајао пред Њим и нудио Му цео свет! Међутим, да се поклонио сотони, пао би у исту замку као и Адам, и самим тим би, такође, био крив за кршење Очевог закона. Да је то учинио, план спасења би пропао, и ми бисмо умрли у својим гресима.

Ми знамо, наравно, да је Исус изашао као Победник, и да нам Његова победа пружа сигурност и обећање о сопственој победи, а то је живот у Божјем вечном царству, описаном у Књизи пророка Данила 2. поглављу, које ће настати када камен који ће се одвалити без руку уништити сва царства овога света. А после »Бог ће небески подигнути Царство које се довијека неће расути, и то се Царство неће оставити другом народу; оно ће сатрти и укинути сва та царства, а само ће стајати довијека«. (Данило 2,44)

Свим царствима описаним у Данилу 2. поглављу догодило се све што је проречено за њих, између осталог и трајна разједињеност Европе, која је представљена прстима кипа направљеним од гвожђа и глине. Зашто те невероватне чињенице треба да нам помогну да стекнемо поверење у обећања о последњем царству, оном које ће »стајати довијека«?

У многим државама, они који се доселе из других земаља морају да се одрекну своје верности бившој домовини, ако желе да постану грађани нове земље. Међутим, неке државе дозвољавају грађанима да имају двојно држављанство; односно, могу да се обавежу на верност двома државама.

Међутим, у великој борби не постоји могућност двојног држављанства. Ми смо на једној или другој страни. Царство зла вековима се бори са Царством правде, и немогуће је да човек буде веран и једном и другом царству у исто време. Сви морамо да направимо избор коме ћемо се царству приклонити.

Прочитајте текстове у 1. Петровој 2,11; Јеврејима 11,13; Ефесцима 2,12; Колошанима 1,13; 5. Мојсијевој 30,19. и Матеју 6,24. Шта ови стихови говоре о немогућности постојања »двојног држављанства« у великој борби између Христа и сотоне? Како држање Закона показује где као грађани стварно припадамо? Види: Откривење 14,12.

Када људи једном одлуче да следе Христа, они одлучују да окрену леђа сотонином царству. Они су тада део друге заједнице, која припада Исусу Христу, а резултат те одлуке је поштовање Његових правила, Закона и Заповести, а не сотониних. Такву послушност, међутим, не цене сви – сигурно не сотона, који жели да их врати к себи, а често ни други људи, који немају поверења у »странце и дошљаке« који су међу њима. Упркос тим препрекама, Бог има народ који је веран Њему, а не »кнезу овога свијета«. (Јован 12,31)

Често се странци у некој земљи издвајају зато што су другачији. Како ми, као адвентистички хришћани, као »странци и дошљаци на Земљи«, треба да се издвајамо? Или, да ли треба да се издвајамо?

ВЕРА И ЗАКОН

Тема која преовладава у Светом писму је једноставна: Бог је љубав. Божја љубав је најмоћније приказана у Његовој благодати. Својом неограниченом силом, Бог је лако могао да уклони човечанство са лица Земље, али уместо тога, Он је одлучио да покаже стрпљење и пружи свима прилику да искусе пунину живота у Његовом вечном Царству. У још већој мери, Његова љубав је откривена у цени коју је платио на крсту.

Божја љубав је, такође, непосредно повезана са Његовом правдом. Пруживши људима небројено много прилика да изаберу сопствену судбину, Бог љубави их неће приморати да прихвате Царство које одбацују. Када зли буду стајали пред Божјим престолом на суду, биће осуђени сопственим сведочанством. Нико ко буде стајао пред престолом неће моћи да каже да није знао за Божје захтеве. Било да је у питању писано откривење или откривење у природи, сви су изложени основним начелима Божјег закона (Римљанима 1,19.20; 2,12-16).

Прочитајте текст у 1. Коринћанима 6,9-11. и Откривењу 22,14.15. Ко ће ући у Божје царство, ко ће остати напољу, и зашто? Какву улогу Божји закон овде има? Такође, запазите оштру разлику између те две групе људи!

Оно што је невероватно јесте ако спојите текст из 1.Коринћанима 6,11. са Откривењем 22,14, добијате верне хришћане који су оправдани у име Господа Исуса Христа; односно, они ће се »оправдати вјером без дјела закона« (Римљанима 3,28); па ипак, они, такође, држе Закон.

»Од Бога не потиче никаква самовољна одлука која искључује зле са Неба; они се својом недостојношћу сами искључују из небеског друштва. Божја слава за њих била би огањ који прождире. Они би се обрадовали уништењу, само да буду сакривени од лица Онога који је умро да их спасе.« (Елен Вајт, Пут Христу, стр. 18. оригинал) Како овај извештај помаже да боље разумемо болну тему о судбини изгубљених?

ВЕЧНО ЦАРСТВО

Бог је створио савршен свет. После појаве греха, тај савршени свет постао је трагично искварен. Прича о искупљењу каже нам да је Исус ступио на стазу људске историје да би, између осталог, првобитно савршенство било обновљено. Откупљени ће живети у савреном свету у коме љубав суверено влада.

Као што смо видели, љубав може да постоји само у моралном свемиру, само у свемиру у коме живе морална бића, а да би била морална морају, такође, да буду и слободна. То покреће питање: да ли ће зло моћи поново да се јави?

Како текстови у Данилу 7,27; Јовану 3,16. и Откривењу 21,4. помажу да одговоримо на питање да ли ће се зло поново појавити? Какво значење има израз вечно?

Када је Бог створио свемир, постојали су одређени услови од којих је зависила његова стабилност. То је најочигледније у 1. Мојсијевој 2,17, где је Адаму дата опомена да ће кршење Божјих заповести довести до смрти. Само спомињање смрти указује да је идеја вечности са људске тачке гледишта била условна. Адам би искусио вечни живот само да је остао веран Богу.

Међутим, на обновљеној Земљи, смрти више неће бити, што значи да ћемо вечно живети, што је испуњење многих обећања датих у Светом писму. Да ли поново може доћи до побуне? Чињеница је да неће.

Прочитајте стихове у Јеремији 31,31-34. Које начело учавачемо у њима које нам помаже да схватимо зашто се зло више неће појавити?

Месијанско царство чиниће људи који су остали верни Богу током свог верског искуства. Суочени са прогонствима и личним борбама, они су изабрали стазу послушности и показали спремност да живе животом божанске службе. Бог обећава да ће урезати Свој закон у њихова срца да би чинили оно што Му је угодно. У Христовом царству грех је у потпуности побеђен, и правда самостално влада.

ЗАКОН У ЦАРСТВУ

Од свих сурових последица греха, смрт је најпостојанија. Грех се може надвладати, сотони се може одупрети, али постоје само два позната изузетка (Енох, Илија) међу милијардама људи, који су избегли неизбежност смрти? »Када се смрт приближи«, записао је стари филозоф, »сва људска бића живе у неограђеним градовма.«

Коју поруку налазимо у Откривењу 20,14. и 1. Коринћанима 15,26?

С обзиром на силу коју поседује смрт, не чуди што ће је, пре него што успостави Месијанско царство на Земљи, Исус потпуно уништити.

Нема сумње да је смрт повезана са грехом, што значи да је, такође, повезана с Божјим законом, зато што је грех кршење Божјег закона. То значи да грех не може да постоји без Закона. Иако грех зависи од Закона, Закон не зависи од греха. Односно, Закон може да постоји без греха. Тако је било вековима, док се Луцифер није побунио на Небу.

»Када се сотона побунио против Господњег закона, мисао да постоји Закон била је за анђеле изненадно суочавање с чињеницом о којој до тог тренутка нису размишљали. Анђели своју службу не обављају као слуге, већ као синови. Између њих и њиховог Створитеља постоји савршено јединство.« (Елен Вајт, Мисли са горе благослова, стр. 109. оригинал)

Имајући ово на уму, одсуство смрти и греха у Божјем царству не захтева одсуство Закона. Као што је закон гравитације неопходан да би владао склад између физичких елемената у универзуму, Божји морални закон је потребан да управља праведним узајамним деловањем верних. Када Бог уреже Свој закон у срце откупљених, Његов једини циљ је да запечати њихову одлуку, да ходају путем праведности у вечности. Самим тим, Његов закон постаје суштина Његовог царства. Зато, имамо све разлоге да верујемо да ће начела Божјег моралног закона постојати у Божјем вечном царству. Разлика је у томе, наравно, што та начела више никада неће бити прекршена као што су била овде.

Покушајте да замислите савршено окружење на Небу: без сотоне да нас куша, без греха и смрти. Упитајте себе: шта се у вашем животу и карактеру неће уклопити у такво окружење?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Прочитајте поглавље »Без свадбеног руха« у књизи Елен Вајт Поуке великог Учитеља, стр. 307-319. оригинал.

»Сотона је говорио да човек не може одржати Божје заповести; и заиста истина је да то својом снагом не можемо постићи. Међутим, Христос је дошао као човек и својом савршеном послушношћу доказао да се сједињавањем људских и божанских снага може поштовати сваки Божји пропис...

Христов живот на Земљи био је савршени израз Божјег закона, и када они који тврде да су Божја деца својим карактером постану слични Христу, биће послушни Божјим заповестима. Бог ће тада моћи да их прогласи припадницима небеске породице. Одевени у чисту одећу Христове праведности, добиће место на царевој свадбеној гозби. Имаће право да се придруже мноштву које је опрано Спаситељевом проливиеном крвљу.« (Елен Вајт, Поуке великог Учитеља, стр. 314.315. оригинал)

ЗА РАЗГОВОР:

1. Прочитајте одломак из књиге Елен Вајт из одељка од петка. Како су и Закон и благодат откривени у том тексту? Зашто је важно да их никада не раздвајамо? Шта се дешава када их одвојено поучавамо?

2. У уводу у овонедељну поуку говорили смо о Стиву Џобсу и његовој тврдњи да нас слика о смрти, сопственој смрти, треба нагнати да постигнемо што више можемо. Иако има истине у тој идеји, она није довољна. Она никада не решава проблем саме смрти и какав утицај смрт има на живот који јој претходи. У ствари, после Џобсове смрти, на насловној страни часописа The New Yorker приказан је Свети Петар како проверава Стива Џобса на улазу. Иако то може изгледати занимљиво, коју поуку можемо извући из чињенице да на Небу неће бити такве провере, или било чега другог што је Стив Џобс изумео овде на Земљи?

3. Шта сада постоји на Земљи што ће заувек трајати? Шта неће постојати после коначног уништења овога света? Зашто је важно да направимо разлику између њих?

МОЈИ ЗАКЉУЧЦИ И ОДЛУКЕ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

АПРИЛ

НАШЕ УЗВИШЕНО ЗВАЊЕ

Уживање у истини

1. У Псалам 32,10.	Окружени Божјом милошћу
2. С Исаија 55,7,8.	Нада за оне које су без наде
3. Ч Псалам 86,11.	Уживање у истини
4. П Јован 14,6.	Нека нас Исус води
5. С Јеврејима 7,16.	У љубави са Христом

Како да сачувам своје поштење

6. Н 1. Јованова 3,19.	Предност да будемо сигурни
7. П Матеј 6,24.	Бог тражи нашу најтоплију љубав
8. У Псалам 34,24.	Изнад сумње
9. С Римљанима 6,11.12.	Како да сачувам своје поштење
10. Ч Матеј 11,28.	»Ходите к Мени сви!»
11. П Псалам 1,2.	Време за размишљање
12. С Захарија 9,12.	Тражите Бога свим срцем својим

Дело чувања срца

13. Н Јаков 5,17.18.	Понизна, истрајна молитва
14. П Приче 4,23.	Дело чувања срца
15. У 1. Петрова 2,9.	Дворови светог живота
16. С Приче 10,22.	Божји осмех
17. Ч Ефесцима 1,18.	Очима вере
18. П 2. Петрова 3,18.	Како да растемо у благодати
19. С Лука 16,10.	Велики у Божјим очима

Уздигнимо мерила

20. Н Исаија 62,10.	Уздигнимо мерила
21. П Немија 9,6.	Подсетница на наш небески дом
22. У 1. Коринћанима 6,19.20.	Посећени храм тела
23. С Титу 2,10.	Лепота сличности са Христом
24. Ч Лука 14,27.	Небо никад није прескупо
25. П Матеј 5,16.	Нека светли ваше видело
26. С Агеј 2,29.	Драгуљ или шљунак

Укорењени у Христу

27. Н Псалам 92,12.	Укорењени у Христу
28. П Матеј 24,13.	Никаква поправљана религија!
29. У Ефесцима 3,16.	Недокучиво богатство Христово
30. С Јован 14,3.	Скоро смо стигли у дом!

МАЈ

ДА УПОЗНАМ ЊЕГА

Наш божански Спаситељ

1. Ч Колошанима 1,27. Површно знање није довољно
2. П Филибљанима 2,6. Наш божански Спаситељ
3. С Псалам 86,15. Милостиви, благи, стрпљиви

Непроцењиви бисер

4. Н Римљанима 8,14. Свети Дух - наш Помоћник
5. П Исаија 53,3. »Презрен и одбачен«
6. У 1. Јованова 2,1. Заступник обучен у нашу природу
7. С Матеј 13,45.46. Скупоцени бисер
8. Ч Јеврејима 2,3. Резерва за сваку потребу
9. П 1. Тимотију 6,11.12. Вера која чисти живот
10. С Јеврејима 12,28. Деца нису робље

Долазак Утешитеља

11. Н Јован 15,4. Бити у Христу
12. П Јован 9,4. Живот снаге
13. У 1. Коринћанима 1, 30. Исус нам је све
14. С Јован 14,16.17. Долазак Утешитеља
15. Ч Римљанима 15,1. Помоћ једних другима
16. П Лука 24,45. Отварање тајне откупљења
17. С Јеврејима 4,12. Истине које преображавају

Вера која расте

18. Н Филибљанима 4,6. Уточиште које не изневерава
19. П Јеврејима 11,6. Вера која расте
20. У Исаија 65,2. Моћни Избавитељ
21. С Михеј 7,18. Како се ослободити кривице?
22. Ч Исаија 30,21. Једини сигуран пут
23. П 1. Коринћанима 15,57. Право до победе
24. С Псалам 27,14. »Дођите ви сами насамо«

Пример верника

25. Н Псалам 62,8. Драгоценост тајне молитве
26. П 1. Јованова 5,3. Покретачка сила послушности
27. У Ефесцима 3,19. Испуњени Његовом пунином
28. С Титу 2,11.12. Пример верника
29. Ч 1. Коринћанима 7,7. Коришћење дарова
30. П Јован 3,14.15. Уздигите Човека са Голготе
31. С Откривење 22,4. Гледаћемо Његово лице

ЈУН НА НЕБЕСКИМ МЕСТИМА

Наш сигурни темељ

1. Н Псалам 145,9.10. Учење о Богу кроз Његова дела
2. П Јован 3,17. Не да осуди, него да спасе
3. У 2. Петрова 1,10. Небески избор
4. С 1. Коринћанима 3,11-13. Наш сигурни Темељ
5. Ч Псалам 16,11. Најсрећнији људи
6. П Јаков 1,5. Нека тражи од Бога
7. С Плач Јеремијин 3,25. Ништа није премало

Делотворна вера

8. Н Римљанима 8,34. Наш Заступник
9. П Псалам 91,11.12. Анђели у дому
10. У Јеврејима 11,1. Чин вере
11. С Филибљанима 3,9. Делотворна вера
12. Ч 1. Петрова 2,21.22. Наш Пример у послушности
13. П Приче 3,13. Најузвишенија култура
14. С Псалам 139,23.24. Христос у мислима

Одржати љубав живом

15. Н Приче 22,1. Злато хришћанског карактера
16. П Исаија 50,4. Љубазне и учтиве речи
17. У 1. Коринћанима 9,27. Провера апетита
18. С Колошанима 3,18.19. Одржати љубав живом
19. Ч Проповедник 9,10. Глас дужности
20. П Матеј 20,28. Живети за друге
21. С 1. Петрова 1,5.6. Нико није слободан од искушења

Наш задатак у свету

22. Н Захарија 13,9. Снага за данас
23. П Ефесцима 2,19.20. Домаћи Богу
24. У 2. Петрова 1,12. Памтите свој узвишени позив
25. С Јован 17,18. Наш задатак у свету
26. Ч Исаија 43,11.12. Најмоћнији аргумент
27. П Матеј 25,35.36. Наша обавеза према сиромашнима
28. С Филибљанима 1,6. Посао припреме

Поред дрвета живота

29. Н Лука 21,36. Кад би Христос данас дошао
30. П Откривење 5,9. Поред дрвета живота

ЧИТАЊЕ БИБЛИЈЕ РЕДОМ

Април		Мај		Јун	
1. 1. О цар.	4-6	1. 2. Днев.	23-25	1. Псалам	15-17
2. «	7-9	2. «	26-30	2. «	18-20
3. «	10-12	3. «	31-33	3. «	21-23
4. «	13-16			4. «	24-26
5. «	17-19	4. «	34-36	5. «	27-29
		5. Јездра	1-3	6. «	30-34
6. «	20-22	6. «	4-6	7. «	35-37
7. 2. О цар.	1-3	7. «	7-10		
8. «	4-6	8. Немија	1-3	8. «	38-40
9. «	7-9	9. «	4-7	9. «	41-43
10. «	10-12	10. «	8-11	10. «	44-46
11. «	13-16			11. «	47-49
12. «	17-19	11. «	12-13	12. «	50-52
		12. О Јестири	1-3	13. «	53-57
13. «	20-22	13. «	4-6	14. «	58-60
14. «	23-25	14. «	7-10		
15. 1. Днев.	1-3	15. О Јову	1-3	15. «	61-63
16. «	4-6	16. «	4-8	16. «	64-66
17. «	7-9	17. «	9-11	17. «	67-69
18. «	10-14			18. «	70-72
19. «	15-17	18. «	12-14	19. «	73-75
		19. «	15-17	20. «	76-80
20. «	18-20	20. «	18-20	21. «	81-83
21. «	21-23	21. «	21-23		
22. «	24-26	22. «	24-26	22. «	84-86
23. «	27-29	23. «	27-30	23. «	87-89
24. 2. Днев.	1-3	24. «	31-33	24. «	90-92
25. «	4-7			25. «	93-95
26. «	8-10	25. «	34-36	26. «	96-98
		26. «	37-39	27. «	99-103
27. «	11-13	27. «	40-42	28. «	104-106
28. «	14-16	28. Псалам	1-3		
29. «	17-19	29. «	4-6	29. «	107-109
30. «	20-22	30. «	7-11	30. «	110-114
		31. «	12-14		

ВЕЧЕРЊЕ БОГОСЛУЖЕЊЕ У ПОРОДИЦИ

Април

1. Псалам 78,43-56.
2. Псалам 78,57-72.
3. Псалам 79.
4. Псалам 80.
5. Псалам 81.
6. Псалам 82.
7. Псалам 83.
8. Псалам 84.
9. Псалам 85.
10. Псалам 86.
11. Псалам 87.
12. Псалам 88
13. Псалам 89,1-13.
14. Псалам 89,14-26.
15. Псалам 89,27-39.
16. Псалам 89,40-52.
17. Псалам 90.
18. Псалам 91.
19. Псалам 92.
20. Псалам 93.
21. Псалам 94.
22. Псалам 95.
23. Псалам 96.
24. Псалам 97.
25. Псалам 98.
26. Псалам 99.
27. Псалам 100.
28. Псалам 101.
29. Псалам 102,1-14.
30. Псалам 102,15-28.

Мај

1. Псалам 103.
2. Псалам 104,1-18.
3. Псалам 104,19-35.
4. Псалам 105,1-15.
5. Псалам 105,16-31.
6. Псалам 105,32-45.
7. Псалам 106,1-16.
8. Псалам 106,17-32.
9. Псалам 106,33-48.
10. Псалам 107,1-21,
11. Псалам 107,22-43.
12. Псалам 108.
13. Псалам 109,1-16.
14. Псалам 109,17-31.
15. Псалам 110.
16. Псалам 111.
17. Псалам 112.
18. Псалам 113.
19. Псалам 114.
20. Псалам 115.
21. Псалам 116.
22. Псалам 117.
23. Псалам 118,1-14.
24. Псалам 118,15-29.
25. Псалам 119,1-34.
26. Псалам 119,35-63.
27. Псалам 119,64-90.
28. Псалам 119,91-117.
29. Псалам 119,118-143.
30. Псалам 119,144-176.
31. Псалам 120.

Јун

1. Псалам 121.
2. Псалам 122.
3. Псалам 123.
4. Псалам 124.
5. Псалам 125.
6. Псалам 126.
7. Псалам 127.
8. Псалам 128.
9. Псалам 129.
10. Псалам 130.
11. Псалам 131.
12. Псалам 132.
13. Псалам 133.
14. Псалам 134.
15. Псалам 135.
16. Псалам 136,1-13.
17. Псалам 136,15-26.
18. Псалам 137.
19. Псалам 138.
20. Псалам 139.
21. Псалам 140.
22. Псалам 141.
23. Псалам 142.
24. Псалам 143.
25. Псалам 144.
26. Псалам 145.
27. Псалам 146.
28. Псалам 147.
29. Псалам 148.
30. Псалам 149.

*Предлажемо верницима да ове текстове читају у
шоку вечерњеј дојослужења у својој породици.*

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У АПРИЛУ 2014. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	4.	11.	18.	25.
Струмица , Ђевђелија	18,59	19,07	19,16	19,24
Радовиш, Кавадарци	19,01	19,09	19,18	19,26
Пирот , Велес, Прилеп, Битољ	19,03	19,11	19,20	19,28
Кладово, Неготин , Бор, Зајечар, Књажевац, Ниш , Лесковац, Врање, Куманово, Скопље	19,05	19,13	19,22	19,30
Параћин, Крушевац , Приштина , Тетово, Дебар, Охрид	19,07	19,15	19,24	19,32
Јагодина , Косовска Митровица, Ђаковица, Призрен	19,09	19,17	19,26	19,34
Вршац, Алибунар, Ковин, Смедерево, Пожаревац, Смедеревска Паланка, Крагујевац , Краљево, Нови Пазар, Пећ	19,11	19,19	19,28	19,36
Српска Црња, Панчево, Београд , Аранђеловац, Чачак , Беране	19,13	19,21	19,30	19,38
Кикинда, Зрењанин , Ваљево, Рума, Ужице, Пљевља, Колашин, Подгорица , Бар, Улцињ	19,15	19,23	19,32	19,40
Сента, Бечej, Врбас, Нови Сад , Сремска Митровица, Богатић, Шабац , Лозница, Зеленика	19,17	19,25	19,34	19,42
Суботица , Бачка Паланка, Сомбор, Кула, Даљ, Вуковар, Бачка Топола, Шид, Бијељина, Тузла, Сарајево , Фоча, Билећа, Требиње, Дубровник	19,19	19,27	19,36	19,44
Бели Манастир , Осијек , Винковци, Мостар, Метковић, Мљет	19,21	19,29	19,38	19,46
Славонски Брод, Дервента, Добој, Зеница, Пељешац	19,23	19,31	19,40	19,48
Подравска Слатина , Јајце, Славонска Пожега, Бања Лука , Ливно, Хвар, Корчула	19,25	19,33	19,42	19,50
Вировитица, Дарувар, Приједор , Босанска Градишка, Нова Градишка, Сплит, Брач, Вис	19,27	19,35	19,44	19,52
Копривница , Бјеловар, Дрвар, Книн , Шибеник	19,29	19,37	19,46	19,54
Ормож, Чаковец, Варајдин , Сисак, Бихаћ, Биоград	19,31	19,39	19,48	19,56
Мурска Сوبота, Птуј, Цеље , Крапина, Загреб , Карловац, Слуњ, Госпић, Задар, Дуги оток	19,33	19,41	19,50	20,58
Марибор , Словењ Градец, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Раб, Паг	19,35	19,43	19,52	20,00
Дравоград, Межица, Љубљана , Ријека , Цриквеница, Крк, Црес, Лошињ	19,37	19,45	19,54	20,02
Крањ, Постојна, Пула	19,39	19,47	19,56	20,04
Крањска Гора , Јасенице , Горица, Копер, Ровињ	19,41	19,49	19,58	20,06

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У МАЈУ 2014. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ				
	2.	9.	16.	23.	30.
Струмица , Ђевђелија	19,28	19,37	19,44	19,53	19,58
Радовиш, Кавадарци	19,30	19,39	19,46	19,55	20,00
Велес, Прилеп, Битољ	19,32	19,41	19,48	19,57	20,02
Пирот , Врање, Куманово, Скопље , Охрид	19,34	19,43	19,50	19,59	20,04
Књажевац, Ниш , Лесковац, Тетово, Дебар	19,36	19,45	19,52	20,01	20,06
Кладово, Неготин , Бор, Зајечар, Приштина , Призрен, Ђаковица	19,38	19,47	19,54	20,03	20,08
Параћин, Крушевац , Косовска Митровица	19,40	19,49	19,56	20,05	20,10
Јагодина , Нови Пазар, Пећ	19,42	19,51	19,58	20,07	20,12
Вршац, Ковин, Смедерево, Пожаревац, Смедеревска Паланка, Крагујевац , Чачак , Краљево, Беране, Подгорица , Улцињ	19,44	19,53	20,00	20,09	20,14
Алибунар, Панчево, Београд , Аранђеловац, Ужице, Бар	19,46	19,55	20,02	20,11	20,16
Ваљево, Пљевља, Зеленика	19,48	19,57	20,04	20,13	20,18
Кикинда, Српска Црња, Зрењанин , Нови Сад , Рума, Сремска Митровица, Шабац , Фоча, Билећа, Требиње, Дубровник, Богатић	19,50	19,59	20,06	20,15	20,20
Сента, Бечеј, Врбас, Кула , Бачка Паланка, Шид, Бијељина , Лозница, Сарајево , Мљет	19,52	20,01	20,08	20,17	20,22
Суботица , Бачка Топола, Даљ, Вуковар, Тузла, Винковци, Мостар, Метковић, Пељешац	19,54	20,03	20,10	20,19	20,24
Осијек , Добој, Зеница, Корчула	19,56	20,05	20,12	20,21	20,26
Бели Манастир , Дервента, Славонски Брод, Јајце, Ливно, Брач, Хвар	19,58	20,07	20,14	20,23	20,28
Подравска Слатина , Славонска Пожега, Босанска Градишка, Бања Лука , Сплит, Вис	20,00	20,09	20,16	20,25	20,30
Вировитица, Дарувар, Нова Градишка, Приједор , Дрвар, Книн, Шибеник	20,02	20,11	20,18	20,27	20,32
Бјеловар , Биоград	20,04	20,13	20,20	20,29	20,34
Копривница , Сисак, Слуњ, Бихаћ, Госпић , Задар, Дути Оток	20,06	20,15	20,22	20,31	20,36
Ормож, Чаковец, Вараждин , Крапина, Загреб , Карловац, Паг, Марибор , Џеље	20,08	20,17	20,24	20,33	20,38
Мурска Сوبота, Птуј, Зидани Мост, Ријека	20,10	20,19	20,26	20,35	20,40
Цриквеница, Крк, Лошинь, Рогашка Слатина	20,12	20,21	20,28	20,37	20,42
Дравоград, Межица, Крањ, Љубљана , Постојна, Ровињ, Пула	20,14	20,23	20,30	20,39	20,44
Јесенице , Копер, Горица	20,16	20,25	20,32	20,41	20,46
Крањска Гора	20,18	20,27	20,34	20,43	20,48

Подаци из ове табеле изведени су по најњем рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ЈУНУ 2014. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	6.	13.	20.	27.
Струмица , Ђевђелија	20,01	20,06	20,08	20,09
Радовиш, Кавадарци	20,03	20,08	20,10	20,11
Велес, Прилеп , Битољ	20,05	20,10	20,12	20,13
Пирот , Куманово, Скопље , Охрид	20,07	20,12	20,14	20,15
Лесковац, Врање, Тетово, Дебар	20,09	20,14	20,16	20,17
Зајечар, Књажевац, Ниш , Приштина , Призрен	20,11	20,16	20,18	20,19
Кладово, Неготин , Бор, Косовска Митровица, Ђаковица	20,13	20,18	20,20	20,21
Параћин, Крушевац , Пећ	20,15	20,20	20,22	20,23
Јагодина, Крагујевац , Краљево, Нови Пазар, Беране, Улцињ	20,17	20,22	20,24	20,25
Пожаревац, Смедеревска Паланка, Чачак , Колашин, Подгорица , Бар	20,19	20,24	20,26	20,27
Вршац , Алибунар, Ковин, Смедерево, Аранђеловац, Ужице, Пљевља, Зеленика	20,21	20,26	20,28	20,29
Панчево, Београд , Ваљево, Билећа, Требиње, Дубровник	20,23	20,28	20,30	20,31
Српска Црња, Зрењанин , Рума, Шабац , Фоча	20,25	20,30	20,32	20,33
Кикинда, Бечеј, Нови Сад , Сремска Митровица, Богатић, Бијељина, Лозница, Сарајево , Мостар, Метковић, Мљет, Пељешац	20,27	20,32	20,34	20,35
Сента, Бачка Топола, Кула , Врбас, Бачка Паланка, Шид , Тузла, Корчула	20,29	20,34	20,36	20,37
Суботица , Сомбор, Даљ, Вуковар, Винковци, Добој, Зеница, Хвар	20,31	20,36	20,38	20,39
Бели Манастир , Осијек , Славонски Брод, Дервента, Јајце, Ливно, Сплит, Брач, Вис	20,33	20,38	20,40	20,41
Славонска Пожега, Бања Лука	20,35	20,40	20,42	20,43
Подравска Слатина , Дарувар, Босанска Градишка, Приједор , Нова Градишка, Дрвар, Книн, Шибеник	20,37	20,42	20,44	20,45
Вировитица, Биоград	20,39	20,44	20,46	20,47
Копривница , Бјеловар, Сисак, Бихаћ, Госпић , Задар, Дуги оток	20,41	20,46	20,48	20,49
Загреб , Чаковец, Вараждин , Слуњ, Паг	20,43	20,48	20,50	20,51
Мурска Сбота, Ормож, Крапина, Карловац, Раб	20,45	20,50	20,52	20,53
Марибор , Птуј, Цеље , Зидани Мост, Рогашка Слатина, Ријека , Пула	20,47	20,52	20,54	20,57
Дравоград, Межица, Крањ, Љубљана , Постојна, Копер, Ровињ	20,49	20,54	20,56	20,59
Јесенице , Горица	20,51	20,56	20,58	21,01
Крањска гора	20,53	20,58	21,00	21,03